

KIJAN POU NOU UTILIZE PAJ VÈT YO.

Pati sa a bay enfòmasyon sou medikaman ki parèt nan liv la. N ap jwenn enfòmasyon sou tout medikaman yo an jeneral, nan chapit ki rele “Itilizasyon Medikaman nan domèn Sante Fanm” (paj 468). N ap jwenn enfòmasyon espesyal sou chak medikaman apa nan Paj Vèt yo. Lis lan fèt ak non jenerik (non syantifik medikaman yo). Se menm non sa yo ki andedan chapit yo. Lis la se yon lis alfabetik, sa vle di li bati menm jan ak alfabè a:

a, an, b, ch, d, e, è, en, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, ò, on, ou, p, r, s t, v, w y, z

Pa egzanp, si n ap chache idwoksizin, n ap jwenn li apre doksisiklin, men anvan metwonidazòl. Pou nou jwenn yon medikaman nan Paj Vèt yo, nou ka itilize:

- lis **pwoblèm yo** ki nan paj 486. N ap jwenn nan lis sa a tout pwoblèm sante ki nan liv la ansanm ak medikaman ki trete yo. Nan menm lis la, n ap wè nan ki paj n ap jwenn enfòmasyon sou chak maladi a. Anvan n kòmanse trete yon maladi ak yon medikaman, fòk nou li enfòmasyon sou maladi a. Pa bliye, medikaman pa vle di lasante! “ Medikaman” ki pi bon pou lasante se enfòmasyon sou lasante.
- lis **medikaman yo** ki nan paj 488. Lis yo bay non jenerik medikaman yo ak kèk non kòmèsyal. Si n vle sèvi ak yon medikaman, n ap wè, nan lis lan, paj kote n ap jwenn plis enfòmasyon sou medikaman sa a.

Enfòmasyon sou chak medikaman apa.

Enfòmasyon sa yo kòmanse nan paj 490.

Enfòmasyon sa yo andedan yon tablo ki menm jan ak tablo sa a:

Non jenerik medikaman yo parèt ak karaktè gra

Non Komèsyal medikaman yo

Imaj sa make *Atansyon lè moun ansent oubyen fanm kap bay tete dwe pran swen espesyal. Si fanm ansent oubyen kap bay tete pa k ap pran medikaman sa yo, imaj sa yo bare*

Podofilin (Condylox, Podocon-25)	
Podofilin se yon likid ki ka seche bouton moun genyen nan pati entim yo.	
Sou ki fòm medikaman an vini Likid: 10-25 %	Avètisman (Atansyon pa kapon) Si bouton yo ap fè san, nou pa dwe pase podofilin sou yo. Si n gen gwo iritasyon tou, se pou n sispann pase podofilin.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pran yon aplikatè onson pwent yon moso twal ki pwòp pou n pase likid la. Apre 4 trèd tan, se pou n lave bouton yo ak savon epi n rense yo ak dlo. Nou dwe fè sa 1 fwa pa semèn, pandan 4 semèn.	Sa nou dwe konnen Podofilin ka irite kote ki pa malad yo trapde. Anvan n mete medikaman an, se pou n pase yon ti vazlin arebò bouton yo.
Kilès ki pa ka pran medikaman an Fanm ansent ak fanm k ap bay tete	Lè dòz nou pran an twò fò Nou ka gen noze, vomisman, doule nan vant ak dyare. Po nou gen dwa dekalè, fann oswa blese.
Efè segondè Podofilin ka irite po nou	Lòt medikaman ki bon tou Pou bouton nan pati entim: asid triklowo-asetik, asid biklowo-asetik

Enfòmasyon jeneral sou medikaman yo

Rès tablo a bay bon jan enfòmasyon sou kijan w dwe itillize medikaman an ak tout prekosyon.

Lis Pwoblèm yo

Men lis pwoblèm yo. Agoch, n ap wè maladi yo, nan mitan, paj kote yo pale sou yo nan liv la, adwat medikaman ki trete yo. Li ta bon pou nou chache enfòmasyon sou kèlkeswa medikaman n ap pran. Pou plis enfòmasyon sou yon medikaman, ale nan tablo ki prezante medikaman yo, soti nan paj 490 rive nan paj 516.

Pwoblèm	Paj	Medikaman
atwòz	133	aspirin, ibipwofèn
vajen k ap bay san		
apre avòtman	251-253	ègometrin
apre akouchman	92-93	ègometrin, oksitosen
yon ti tan anvan menopoz	129	medwoksipwojestewòn
chank	268-269, 278	seftriyaksòn, sipwofloksasin, eritwomisin, kotrimoksazòl
klamidya	264-266, 277	kotrimoksazòl, doksisisiklin, eritwomisin, tetrasiklin
tous	303	kodeyin
dyare	298-299	kotrimoksazòl, metwonidazòl, nòfloksasin
metòd planin dijans	224-225	grenn planin fèb dòz (gwoup 2 ak 3)
lafyèyè	297	aspirin, parasetamòl, ibipwofèn
lafyèyè apre avòtman	255-256	amoksisilin, dòksisisiklin, metwonidazòl
apre akouchman	97	amoksisilin, metwonidazòl, pwokayin penisilin, kloramfenikòl
pandan tranche	86	anpasilin, pwokayin penisilin
kriz pandan gwosès	87	diazepam, silfat mayeyòm
chanpiyon nan bouch (chanklèt)	305	jennsyàn vyolèt, ketokonazòl, nistaten
sou po	300	jennsyàn vyolèt, ketokonazòl, nistaten
nan vajen	264-266, 277	jennsyàn vyolèt, klotrimoksazòl, mikonazòl, nistaten, vinèg, ketokonazòl
gonore	264-266, 277	sefiksim, seftriyazòn, sipwofloksasin, kotrimoksazòl, doksisisiklin, kanamisin, metwonidazòl, nòfloksasin
bouton-maleng-èpès	269-270, 301	asiklovir
enfeksyon (prevansyon)	249, 465	amoksisilin, doksisisiklin
lè fanm eksize ak dekoud	465	amoksilin, eritwomisin, vaksen pou tetanos
enfeksyon (trètman) apre avòtman	255-257	amoksisilin, benzil penisilin, doksisisiklin, eritwomisin, jenntamisin, kloramfenikòl, metwonidazòl, vaksen pou tetanos
nan blad pipi	368	amoksisilin, kotrimoksazòl
nan tete	116-117	diklosaksilin, eritwomisin
apre akouchman	97, 465	amoksisilin, kloramfenikòl, eritwomisin, metwonidazòl, penisilin, pwokayin penisilin
apre yon eksizyon	461-462	diklosaksilin, eritwomisin, vaksen tetanos
nan ren	368	amoksisilin, kotrimoksazòl, anpasilin, jenntamisin
demanjezon pati entim	(<i>ale nan vajen k ap bay vle dlo</i>)	
nan po	30	difenidramin, idwòkòtizòn, idroksizin
kè plen	302	pwometazin
swen pou je ti bebe ki fenk fèt	83	pomad eritwomisin, pomad tetrasiklin, pomad kloranfenikòl
pou je doule		
doule ki pa twò gwo	482	aspirin, parasetamòl, ibipwofèn
gwo doule	482	kodeyin

enflamasyon nan basen	272	doksisiklin, metwonidazòl, nòfloksasin
nemoni moun ki gen Sida yo	304	kotrimoksazòl
bouton-maleng ki enfekte	307	dikloksasilin, eritwomisin, penisilin, potasyòm pèmaganant
nan pati entim	268-270, 278	benzatin penisilin, eritwomisin
sifilis	268-269, 278	benzatin penisilin, doksisiklin, eritwomisin, tetrasiklin
tetanòs ti bebe	95	penisilin G
Toksemi/kriz (eklanpsi)	87	silfat mayeyòm, diazepam
trikomona	264-266, 277	metwonidazòl
vajen k ap bay vye dlo	(<i>ale nan chapit 16</i>)	
ak danje MST	264-266, 277	kotrimoksazòl, doksisiklin, metwonidazòl
san danje MST	264-266, 277	klotrimazòl, jennsyàn vyolèt, metwonidazòl
gwo bouton nan pati entim	267	podofilin, asid trikloasetik
enfeksyon nan matris	97, 264-266, 277	amoksisilin, kloramfenikòl, metwonidazòl, penisilin, pwokayin penisilin
chanpiyon, chank lèt	117, 264-266, 277, 300	jennsyàn vyolèt, klotrimazòl, mikonazol, nistaten, vinèg, ketokonazòl

Lis Medikaman yo

Lis medikaman sa yo gen 2 pati (non komèsyal ak non jenerik). W ka chèche non yon medikaman w swete itilize nan lis la epi gade nimewo paj la kote w ka jwenn plis enfòmasyon sou li. Se nan paj vèt yo w ka jwenn enfòmasyon sa yo.

A		chabon aktive 494	F	
adrenalin, ale nan epinefrin 497		<i>Charbon Aktivè</i> , chabon aktive 494	<i>Femenal</i> , grenn planin 517	
<i>Adrenaline</i> , epinefrin 499		<i>Chloramex</i> , kloramfenikòl 503	<i>Femulen</i> , grenn planin 517	
aktive, chabon 494		Chloromycetin, kloranfenikòl 503	<i>Flagyl</i> , metwonidazòl 505	
<i>Amen</i> , medwoksipwojestewòn 491		<i>Ciprox</i> , sipwofloksasin 514	<i>Floxan</i> , nòflaksasen 508	
<i>Aminophylline</i> , podofilin 510		<i>Ciproxina</i> , sipwofloksasin 514	<i>Furantoina</i> , nitwofirantoyin 507	
<i>Amizol</i> , metwonidazòl 505		<i>Cortaid</i> , idwokòtizòn 500	G	
amoksisilin 490		<i>Coxacilline</i> , dikloksasilin 496	<i>Gantanol</i> , kotrimoksazòl 497	
amoksisilin ak klavilanat potasyòm 490		<i>Cytotec</i> , mizopwostòl 506	<i>Garamycin</i> , jenntamisin 501	
<i>Amox</i> , amoksisilin 490		D		<i>Gentamycin</i> , jenntamisin 501
<i>Amoxiclav</i> , amoksisilin ak klavinat potasyòm 490		<i>Daktarin</i> , mikonazòl 506	<i>gentamycin</i> , jenntamisin 517-519	
<i>Amoxil</i> amoksisilin 490		<i>Datril</i> , parasetamòl 509	I	
<i>Ampifen</i> , anpasilin 491		<i>Decadron</i> , deksametazòn 494	ibipwofèn 499	
<i>Anatoxalte</i> , toksoyid pou tetanos 515		deksametazòn 494	idwokòtizòn 500	
anpasilin 491		Delfen, <i>espèmisid</i> 520	idwoksizin 500	
<i>Apo-acyclovir</i> , asiklovir 492		Depo Provera (DMPA), piki planin 519	<i>INCG</i> , bennzilpenisilin 494	
<i>Apo-doxycilline</i> , doksisisiklin 496		<i>Depo Provera</i> , medwoksipwojestewòn 491	<i>INH</i> izonyazid 501	
<i>Apo-hydroxyzine</i> , idwoksizin 500		<i>Dermodex</i> , nistaten 507	<i>isonicotinic acid hydrazide</i> , izonyazid 501	
ASA, aspirin 492		<i>Dexafect</i> , deksametazòn 494	izonyazid 501	
asetaminofèn		<i>Dexambutol</i> , etanmbitòl 499	J	
ale nan parasetamòl 509		diazepam 495	jenntamisin 501	
asetat medwoksipwojestewòn ... 491		difenidramin 495	K	
asid asetil-salisilik, ale nan aspirin 492		dikloksasilin 496	kanamisin 502	
asid biklowo-asetik, ale nan asid triklowo-asetik 492		doksisisiklin 496	<i>Kantrex</i> , kanamisin 502	
asiklovir 492		<i>Doliprane</i> , parasetamòl 509	<i>Keflex</i> , sefaleksin 513	
<i>Aspegic</i> , aspirin 492		<i>Doli-stop</i> , ibipwofèn 499	ketokonazòl 502	
aspirin 492		<i>Doryx</i> , doksisisiklin 496	kloramfenikòl 503	
<i>Atarax</i> , idwoksizin 504		<i>Dox</i> , doksisisiklin 496	klotrimazòl 503	
<i>Augmentin</i> , amoksisilin ak klavinat potasyòm 490		<i>Doxicap</i> , doksisisiklin 496	kodeyin 504	
<i>azidothymidine</i> , AZT 493		dyazepam 495	ko-trimoksazòl 504	
azitwomisin 493		<i>Dramamine</i> , difenidramin 495	L	
AZT 493		E		<i>Lempko</i> , espèmisid 520
B		ègometrin maleyat 497	<i>Liquid antidòt</i> , chabon aktive 493	
<i>Bactamox</i> , amoksisilin 490		<i>EMB</i> , Etambitòl 499	<i>Loestrin 1/20</i> , grenn planin 517	
<i>Bactrim</i> , ko-trimoksazòl 504		<i>Emko</i> , espèmisid 520	<i>Lo-Femenal</i> , grenn planin 517	
<i>Benadryl</i> , difenidramin 495		<i>Engerix - B</i> , vaksen epatit B 516	<i>Logynon</i> , grenn planin 517	
<i>Benemid</i> , pwobenesid 511		<i>Ephedrine</i> , epinefrin 497	<i>Lo-Ovral</i> , grenn planin 517	
bennzatin penisilin 493		epinefrin 497	<i>Lotrimin</i> klotrimazòl 503	
bennzilpenisilin 494		Epinephrine, <i>epinefrin</i> 497	M	
<i>Bervinor</i> , grenn planin 518		Ergonovine <i>ègometrin maleyat</i> 497	<i>Mesigyna</i> , piki planin 519	
<i>Bicillin L-A</i> , bennzatin penisilin 493		Ergotrate, <i>ègometrin maleyat</i> 497	<i>Mestranòl</i> , gade estwojèn 498	
<i>Bioxil</i> , amoksisilin 490		<i>Eriped</i> , eritwomisin 498	<i>Methergine</i> , ègometrin maleyat 497	
<i>Breviceon 1+35</i> , grenn planin ... 517		eritwomisin 498	<i>metil ègonovin maleyat</i> , ègometrin 497	
<i>Breviceon</i> grenn planin 518		<i>Erythrocin</i> , eritwomisin 498	metilrosanilnyòm klorid, <i>Vyolèt Jennsyon</i> 516	
C		estreptomisin 498	<i>Metrogyl</i> , metwonidazòl 505	
<i>Calmpex</i> , dyazepam 495		estwojèn 498	metwonidazòl 505	
<i>Canesten</i> , klotrimazòl 503		etanmbitòl 499	<i>Microgynon 30</i> , grenn planin 517	
<i>Carbolevure</i> , chabon aktive 494		etinil estradyòl gade estwojèn 498	<i>Microlut</i> , grenn planin 517	
<i>Cephalex</i> , sefaleksin 513		<i>Eugynon</i> , grenn planin 517	<i>Micronor</i> , grenn planin 517	
<i>Cetraxal</i> , sipwofloksasin 514				

adrenalin oswa epinefrin (Adrenaline, Ephedrine, Epinephrine)

Se menm medikaman an ki pote tou 2 non sa yo. Yo itilize l pou konbat alèji grav osnon endispozisyon alèji lakòz. Li soulaje, pa egzanzp, pwoblèm alèji ak penisilin. Yo sèvi avè l tou pou konbat gwo atak opresyon. **Gade epinefrin nan paj 497.**

amoksisilin (Amox, Amoxil, Bactamox, Bioxil)

Amoxicilin se yon antibyotik ki soti nan fanmiy penisilin. Yo itilize l pou konbat enfeksyon nan matris, enfeksyon nan sistèm irinè, nemoni ak lòt enfeksyon. Jounen jodi a, amoxicilin ranplase anicilin anpil kote.

Sou ki fòm medikaman an vini?	 <p>Grenn: 250 ak 500 mg Likid: 125 oubyen 250 mg per 5 ml</p>	<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman sa a :</p> <p>Pa sèvi ak medikaman sa a, si n fè alèji ak antibyotik ki nan fanmi penisilin</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou klamidya, maladi enflamasyon nan basen oubyen enfeksyon nan tete:</p> <p>Bwè 500 mg 3 fwa pa jou pandan (gade nan paj 277 pou n wè kijan pou n mete medikaman ansanm pou n trete pwoblèm vajen k ap bay vye dlo; pou maladi enflamasyon nan basen gade nan paj 278)</p>	<p>Efè segondè:</p> <p>Moun k ap pran medikaman an ka gen dyare, bouton, noze oubyen vomisman. Fanm yo ka gen chanpiyon e ti bebe yo ka gen chofi.</p>
		<p>Sa nou dwe konnen:</p> <p>Si, apre 3 jou, nou pa santi n kòmanse refè, se pou n chache konkou doktè; petèt se yon lòt medikaman pou n pran. Se lè n ap manje pou n bwè medikaman an.</p> <p>Lòt medikaman ki bon tou Pou enfeksyon nan basen oubyen nan ren: Anpasilin, co-trimoxazole, norfloxasin</p>

amoksisilin ak klavinat potasyòm (Amoxiclav, Augmentin, Noprilam)

Amoksisilin ak klavinat potasyòm (Augmentin) se yon antibyotik ki nan Fanmi Penisilin. Yo sèvi avè l nan tretman gonore ak lòt enfeksyon. Men nan sèten peyi, gonore reziste, jounen jodi a, devan medikaman sa a. Li konbat sèten enfeksyon pi byen pase amoksisilin ki pa melanje a, men li koute chè epitou nou ka gen difikilte pou n jwenn li nan peyi pòv yo. Malerezman, yo pa vann klavinalat potasyòm poukont li. Si se te konsa, nou t ap ka achte l epi n melanje ak amoksisilin nòm la.

Sou ki fòm medikaman an vini	 <p>Grenn: 125, 200, 250, 400, 500 ak 875 mg Likid: 125, 200, 250 ak 400 mg nan chak 5 ml</p>	<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> <p>Pa sèvi ak medikaman sa a, si n fè alèji ak medikaman ki nan Fanmi Penisilin yo.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou gonore: Bwè 3 gram amoksisilin ak klavinalat potasyòm (Augmentin) plis 1 gram pwobenesid, yon sèl kou, yon sèl fwa.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou Pou gonore: gade nan paj 266 ak 277, n ap jwenn plizyè gwoup medikaman</p>

ampisilin (Ampifen, Ampival, Omnipèn, Pentrexy)	
Anpisilin se yon antibyotik ki nan Fanmi Penisilin. Yo trete divès kalte enfeksyon avè l.	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Grenn ak kapsil: 250 osnon 500 mg Likid: 125 osnon 250 mg nan chak 5 ml Pou nou ka melanje pou n fè piki: 500 mg</p>	<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> <p>Pa sèvi ak medikaman sa a, si n fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Penisilin yo</p>
	<p>Efè segondè</p> <p>Anpisilin ka deranje lestomak nou, li ka bann dyare epitou li ka fè yon bann ti bouton leve sou nou.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> <p>Pou enfeksyon nan tete oubyen maladi Enflamasyon nan Basen: Bwè ant 250 ak 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 7 jou (gade nan paj 278 pou n wè ki gwoup medikaman k ap trete maladi enflamasyon nan basen).</p> <p>Pou enfeksyon nan vesi: Si n pa ansent, nou gen dwa pran 3 gram, yon sèl kou. Si n ansent, se pou n bwè 250 mg, 4 fwa pa jou, pandan 7 jou.</p> <p>Pou enfeksyon nan ren: Bwè 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 14 jou. Si n ap vomi, se pou n pran piki 500 mg nan misk, 4 fwa pa jou, men yon fwa vomisman an sispann, se pou n rekòmanse bwè grenn yo.</p> <p>Pou lafyèv pandan gwosès: Se pou n kontinye pran 500 mg, 4 fwa pa jou, jiskaske n jwenn konkou doktè.</p>	<p>Avètisman</p> <p>Si, apre 3 jou, nou pa santi n kòmanse refè, se pou n chache konkou doktè; petèt se yon lòt medikaman pou n pran.</p>
	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Pran medikaman an anvan n manje</p>
	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou enfeksyon nan vesi oubyen nan ren: amoksisilin, ko-trimoksazol, nòflaksen</p> <p>Pou enfeksyon nan tete: amoksisilin, sefaleksin, dikloksasilin, eritwomisin</p>

asetaminofèn oswa parasetamòl (Datri, Doliprane, Panadol, Tylenol ak lòt non)
Medikaman sa a ki soulaje doulè epitou ki bese lafyèv rele oubyen Asetaminofèn oubyen parasetamòl. Kidonk Asetaminofèn ak parasetamòl se menm bagay. Se youn nan analjezik ki bay rezilta pi vit. Li pa deranje lestomak moun e moun ki soufri ak ilsè nan lestomak ka itilize l nan plas aspirin. Fanm ansent ka pran l tou. Gade parasetamòl nan paj 509.

asetat medwoksipwojestewòn (Amen, Depo-Provera, Provera)	
<p>Prekosyon</p> <p>Medwoksipwojestewòn asetat se fòm chimik pwojestewòn ki se yon òmòn kò fanm pwodui poukont li. Li ka trete pwoblèm règ k ap vini an dezòd, lè kantite òmòn ki nan kò medam yo kòmanse chanje, espesyalman lè yo pa lwen "arete", sètadi, lè yo pa lwen fè menopoz yo. Pou plis enfòmasyon, gade nan chapit 8 la "Lè laj ap antre sou medam yo". Pou kesyon Planin Familyal, ale nan chapit 13.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Grenn: 2.5, 5 oubyen 10 mg</p>	<p>Kilès ki pa dwe pran medikaman an</p> <p>Fanm k ap soufri ak epatit; Fanm ki gen kansè nan tete oubyen nan kòl matris</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> <p>Lè règ la vini ak anpil san: Bwè 10 mg, yon fwa pa jou, pandan 10 jou. Si san an pa rete, se pou n kontinye pran medikaman an pandan 10 jou ankò.</p>	<p>Avètisman</p> <p>Si san an kontinye vini malgre nou gen 20 jou depi n ap suiv tretman an, se pou n kouri al wè yon travayè (z) sante. Pwoblèm nan gen dwa grav.</p>

asid triklowo-asetik, asid biklowo-asetik	
Ni asid triklowo-asetik, ni asid biklowo-asetik ka trete bouton nan pati entim	
Sou ki fòm medikaman an vini Divès kalte likid. Sa k pi fèb yo gen 10 % asid, sa k pi fò yo gen 35 %	Avètisman Pran prekasyon n, lè n ap sèvi ak medikaman sa a. li ka boule n byen boule, jouk nou pote mak.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Mete pwodui a sou bouton yo sèlman, yon fwa pa semèn, pandan 1, 2 oswa 3 semèn, dapre jan n santi enfeksyon an.	Sa nou dwe konnen Tou dabò, fòk nou pase ti pomad vazlin arebò bouton yo, pou n ka anpeche remèd la gaye. Apre sa, se pou n pase asid triklowo-asetik la sou bouton yo. N ap santi l ap boule n pandan 15-30 minit. Si l gaye kote ki pa gen bouton, se pou n netwaye yo ak dlo ak savon. Nou gen dwa mete poud ti bebe oswa bikabonat tou kote remèd la gaye yo.
Efè segondè Si aksid triklowo-asetik la gaye sou po n, l ap manje menm kote ki pa malad yo.	Lòt medikaman ki bon tou Podofilin

asiklovir (Apo-acyclovir, Zovirax)		Prekasyon
Asiklovir se yon medikaman ki konbat viris. Yo sèvi avè l kont maladi èpès ki konn ba moun bouton-maleng nan vajan, nan kòk, nan twou deyè ak nan bouch. Bouton sa yo bay gwo doulè. Asiklovir pa ka anpeche maladi a tounen sou moun nan, men l ap kalme doulè a epitou l ap anpeche maladi a gaye nan tout kò malad la.		
Sou ki fòm medikaman an vini? Grenn: 200, 400 oubyen 800 mg Krèm: 5 %	Sa nou dwe konnen: Grenn yo bay pi bon ranman pase krèm nan. Se pou n bwè yo ak anpil dlo.	
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou enfeksyon èpès jenital: Bwè 200 mg 5 fwa pa jou pandan 7 a 10 jou. Pou bouton lafyè: Pase krèm sou bouton yo 6 fwa pa jou pandan 7 jou.	Efè segondè: Maltèt, tètviye, noze, vomisman	
Ki moun ki pa dwe pran medikaman sa a? Moun ki soufri ak maladi ren	Lè dòz nou pran an twò fò: Nou gen maltèt, pèt memwa, noze difikilte pou n pipi.	

aspirin (asid asetil-salisilik, ASA, Aspegic ak kèk lòt)		Prekasyon
Aspirin konbat doulè, enflamasyon ak lafyè.		
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 300, 500 mg ak lòt kantite tou	Efè segondè Medikaman sa a ka deranje lestomak nou. Li ka bann doulè nan lestomak oubyen pwoblèm emoraji.	
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou doulè, enflamasyon oubyen lafyè: Bwè ant 300 ak 600 mg, chak fwa n santi n bezwen remèd, men nan yon jounen, fòk nou pa pran aspirin plis pase 6 fwa.	Sa nou dwe konnen Aspirin ka trete sèten maladi tankou atwoz ak pwoblèm kè, men se sitou pou konbat doulè ak lafyè yo itilize l. Li enpòtan pou n chache konnen ki pwoblèm ki bann doulè oubyen lafyè la. Fòk nou trete pwoblèm nan. Si doulè a dire plis pase 10 jou, si lafyè la dire plis pase 3 jou, se pou n chache konkou doktè.	
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Fanm pa dwe pran aspirin pandan 3 premye mwa gwoès yo. Moun ki gen ilse nan lestomak oubyen pwoblèm emoraji pa dwe pran aspirin. Si n pran l fè operasyon, fòk nou pa pran aspirin nonplis. Si n ap bay tete, nou pa dwe pran aspirin toutotan ti bebe a pa gen plis pase yon semèn. Pa ba timoun aspirin pou lafyè, grip osnon varisèl	Lè dòz nou pran an twò fò Zòrèy nou gen dwa kònen, nou ka gen maltèt, vètij ak latwoublay nan lespri n. Souf nou gen dwa wo tou.	
	Lòt medikaman ki bon tou Pou doulè oubyen lafyè: parasetamol Pou doulè lafyè, oubyen enflamasyon: ibipwofèn Pou doulè grav: kodeyin	

azitwomisin (Tromic, Zythromax)		Prekosyon 	
<p>Azitwomisin se yon antibyotik ki nan Fanmi Makwolid yo. Yo trete plizyè MST avè l. Li koute chè epi, anpil fwa, n ap gen difikilte pou n jwenn li. Men lè plizyè lòt antibyotik bat ba, azitwomisin konbat MST yo san twòp pwoblèm.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini? Kapsil: 250 mg</p>	<p>Sa nou dwe konnen Pran medikaman an, inèd tan, pou piti, anvan n manje oubyen 2 zèd tan, pou piti, apre n fin manje.</p>		
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou fanm ki gen chans pou yo trape MST: Bwè yon gram azitwomisin, yon sèl kou, yon sèl fwa.</p>	<p>Azitwomisin konbat san pwoblèm pifò MST ki lakòz vajen fanm bay vye dlo oubyen ki fè fanm gen bouton-maleng nan pati entim. Li bon pou tretman MST ki reziste devan lòt medikaman.</p>		
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki fè alèji ak eritwomisin epitou ak lòt antibyotik ki soti nan Fanmi Makwolid pa dwe pran azitwomisin.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou lè yon MST lakòz vajen fanm ap bay vye dlo: ale nan paj 277 pou ilsè nan pati entim: ale nan paj 278</p>		
<p>Efè segondè Dyare, noze, vomisman, doulè nan vant.</p>			

AZT (Azidothymidine, Retrovir, Zidovudine)
<p>AZT se yon medikaman ki bon pou moun ki gen SIDA. Li ka anpeche yon fanm ansent ki enfekte ak VIH kontamine ti bebe a pandan gwasès oswa pandan akouchman. Moun mal pou pran medikaman sa a poukont yo. An reyalyte, se oubyen lopital, oubyen anba kontwòl yon travayè (z) sante konpetan pou n pran AZT. Yon lòt bò, se yon medikaman ki koute anpil kòb e n ap gen difikilte pou n jwenn li nan peyi pòv yo.</p>

bennzatin penisilin (Bicillin L-A, Penadur L-A, Retapen)	
<p>Bennzatin penisilin se yon antibyotik ki pran san l pou l konbat enfeksyon yo, ti pa. Ak medikaman sa a ki soti nan Fanmi Penisilin, yo trete sifilis, maleng nan pati entim ak lòt enfeksyon – ladan yo: malgòj. Yo toujou bay li ak yon piki nan misk.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini Poud nou ka melanje pou n fè piki: 1,2 oubyen 2, 4 milyon inite nan yon anpoul 5 ml</p>	<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki fè alèji ak medikaman nan Fanmi Penisilin yo</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou maleng nan pati entim, sifilis ki fèk parèt oubyen prevansyon kont sifilis apre n fin sibi yon kadejak oswa apre n fin kouche ak yon moun ki gen sifilis: Pran yon piki 2,4 milyon inite nan misk, yon sèl fwa.</p>	<p>Avètisman Fòk nou toujou gen medikaman ki rele epinefrin nan tou pare, lè n ap sèvi ak piki penisilin. Siveye pou n wè si moun nan pa p gen pwoblèm alèji oubyen tou si alèji pa p fè l endispoze. Mòd pwoblèm sa yo ka pran 30 minit pou yo parèt.</p>
<p>Pou sifilis ki sou nou depi kèk tan: Pran yon piki 2,4 milyon inite, chak semèn, pandan 3 semèn.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou Pou sifilis: doksisisiklin, tetrasiklin, eritwomisin Fòk nou toujou suiv tretman pou chank tou-gade nan paj 278</p>

benzilpenisilin (INCG, Novopen, Penicilin G potasyòm oswa sodyòm)	
Benzilpenisilin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Penisilin. Yon trete divès kalte enfeksyon grav avè l – ladan yo: enfeksyon apre avòtman.	
Sou ki fòm medikaman an vini Poud nou ka melanje pou n fè piki: 1 oubyen 5 milyon Inite	 Avètisman <p>Siveye pou n wè si pa p gen pwoblèm alèji osnon siy endispozisyon alèji lakòz.</p>
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou enfeksyon grav apre avòtman: Piki 5 milyon Inite nan misk, yon sèl fwa (fòm moun nan pran lòt medikaman tou, gade nan paj 257).	Lòt medikaman ki bon tou <p>Pou enfeksyon grav apre avòtman: anpisilin, sefaleksin, sipwofloksasen, nòflaksen (gade nan paj 256 ak 257 pou n wè gwoup medikaman k ap bay rezilta yo).</p>
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an <p>Moun ki fè alèji ak medikaman nan Fanmi Penisilin yo.</p>	

chabon aktive (Carbolevure, Charbon Activé)	
Chabon aktive se yon chabon yo prepare espesyalman pou tretman moun ki entoksike ak medikaman tankou aspirin, asetaminofèn, fenobabitòl osnon lòt medikaman oswa pwodui chimik oswa mòd djondjon ki konn anpwazonnen moun yo. Lè n fin ba yon moun chabon aktive, se pou n mennen l al wè doktè san pèdi tan.	
Sou ki fòm medikaman an vini Likid: 25 g nan chak 120 ml Poud: 15 g	Efè segondè <p>Moun gen dwa fè tata ki nwa. Li ka gen vomisman ak dyare tou.</p>
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? <p>Bwè ant 30 ak 100 g yon sèl kou</p>	 Avètisman <p>Kouri al chache konkou kay doktè. Si moun nan pran yon dòz medikaman ki twò fò, li gen dwa malad grav. Tretman ak chabon aktive a gen dwa pa sifi.</p>
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an <p>Pa pran medikaman sa a, si se yon likid lejè nou te vale, tankou pa egzanzp, gazolin, kewozin oubyen lòt pwodui ki fèt ak petwòl.</p>	

deksametazon (Decadron, Dexafect)	
Deksametazon se youn nan medikaman ki rele estewoyid yo. Ak medikaman sa a, yo trete moun ki endispoze akòz pwoblèm alèji (gade nan paj 541).	
Sou ki fòm medikaman an vini <p>Grenn: 0.25, 0.5, 0.75, 1, 1.5, 2 oubyen 4 mg Likid: 0,5 mg nan chak 5 ml oubyen 1 mg nan chak mililit Pou piki: 4, 8, 10, 16 oubyen 20 mg nan chak mililit</p>	Efè segondè <p>Si moun nan soufri ak dyabèt, deksametazon nan ka fè dyabèt la ba l plis pwoblèm pandan dezoutwa zèd tan. Tansyon moun nan ka monte tou.</p>
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? <p>Pou endispozisyon alèji lakòz: Piki 20 mg nan misk. Si sentòm yo tounen, se pou moun nan bwè 20 mg Deksametazon. Li gen dwa rekòmanse, si l santi l bezwen sa.</p>	Lòt medikaman ki bon tou <p>Pou endispozisyon alèji lakòz: idwokòtizòn</p>

diazepam (Calmplex, Valium)		Prekosyon 	
Diazepam se yon kalman. Li trete konvilzyon ak kriz. Li ka anpeche moun gen mòd pwoblèm konsa (prevansyon). Yon lòt bò, li soulaje moun ki sou tansyon (anksyete) epitou li fè moun dòmi.			
Sou ki fòm medikaman an vini 	Grenn: 5 oubyen 10 mg Pou piki: 5 mg nan chak mililit oubyen 10 mg nan chak 2 ml	Efè segondè 	Si yon fanm sèvi anpil fwa ak diazepam oubyen tou si l pran gwo dòz diazepam, ti bebe a gen dwa fèt ak donmajman.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? 	Pou konvilzyon: Ak yon sereng san zegwi, vide 20 mg diazepam (pou piki) nan twou dèyè moun nan (gade nan paj 87). Apre chak konvilzyon, rekòmanse ak 15 mg, si sa nesèsè. Si n pa jwenn dyazep am pou piki, nou gen dwa melanje grenn kraze ak dlo. Pou anpeche moun tonbe kriz, lè yo fèk kite bwè bweson: fè yo bwè 10 mg, pou pi piti, 20 mg, pou pi plis. Si sa nesèsè, yo gen dwa rekòmanse, inèd tan apre. Si sentòm yo pa disparèt, se pou n kontinye ba moun nan diazepam, chak 4 oubyen 5èd tan, pandan n ap mennen l al wè doktè. Lè n gen pwoblèm anksyete ak lè n pa gen somèy: se pou n bwè ant 2.5 ak 5 mg.	Avètisman 	Lè n kòmanse pran diazepam, nou gen santi n bezwen pran l toutan (yo rele sa depandans). Se pou n evite sèvi ak medikaman sa a ansanm ak lòt medikaman sa a ansanm ak lòt medikaman oswa dwòg (sitou bweson) k ap fè n anvi dòmi toutan.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an 	Se sèl nan ka d ijans fanm ansent ak fanm k ap bay tete gen dwa pran diazepam	Sa nou dwe konnen 	Diazepam pa bon pou doulè. Se yon medikaman ki bay gwo pwoblèm depandans.
		Lè dòz nou pran an twò fò 	Nou gen dwa dòmi je klè; kò nou ka twò lou pou nou; epitou nou gen dwa gen latwoubly nan lespri n.
		Lòt medikaman ki bon tou	Pou konvilzyon: silfat mayezòm pou pwoblèm somèy; difenidramin Pou anksyete: idwoksizin

difenidramin (Benadryl, Dramamine)		Prekosyon 	
Difenidramin se youn nan medikaman sila yo ki rele anti-istaminik. Li trete nen k ap fè rim epitou li fè moun dòmi. Li ka ba moun k ap soufri ak SIDA bonjan soulajman, lè pwoblèm demanjezon ak pwoblèm somèy ap sakaje yo san rete. Yon lòt bò, li ka soulaje moun ki gen pwoblèm alèji ak moun ki endispoze akòz alèji.			
Sou ki fòm medikaman an vini? 	Grenn osnon kapsil: 25 oubyen 50 mg Siwo: 12,5 mg nan chak 5 ml Anpoul pou piki: 10; 30 oubyen 50 mg nan chak mililit	Avètisman 	Nou pa dwe pran difenidramin, si n vle ret veyatif pandan kèk tan. Yon lòt bò, difenidramin ka fè lòt kalman oubyen bweson aji sou nou ak plis fòs. Gen gwo danje nan sa.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? 	Pou tout kalte alèji (pa tèlman grav; rav; grav anpil) oswa demanjezon: bwè 25mg, 3 oubyen 4 fwa pa jou, dapre jan n santi n Pou pwoblèm somèy: pran 25 mg, pou pi piti, 50 mg, pou pi plis, lè n pral dòmi Pou endispozisyon alèji lakòz: yon piki 50 mg nan misk. Si sa nesèsè, nou gen dwa pran yon lòt piki apre 8èd tan osnon pi bonè.	Sa nou dwe konnen 	Pou n ba yon moun piki difenidramin, fòk li fè yon alèji ki grav osnon yon alèji ki fè l endispoze.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an 	Fanm ansent ak fanm k ap bay tete pa dwe sèvi ak medikaman sa a pou yo fè tretman pou alèji, lè tretman sa a ap dire lontan. Moun ki soufri ak opresyon pa dwe sèvi avè l nonplis.	Lòt medikaman ki bon tou	Pou alèji: idwoksizin Pou pwòblem somèy: dyazepam
Sèfè segondè 	Nou gen dwa dòmi je klè epitou bouch nou gen dwa sèch. Kèkfwa, medikaman sa a konn ba moun noze ak vomisman tou. Nan sèten ka, olye medikaman an kalme n, se eksite l ap eksite n. Men sa pa rive anpil fwa.		

dikloksasilin (Coxacilline, Oxacilline)	
Dikloksasilin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Penisilin. Li trete enfeksyon nan tete ak enfeksyon po.	
Sou ki fòm medikaman an vini Kapsil: 125, 250 oubyen 500 mg Likid: 62,5 mg nan chak 5 ml	Efè segondè Noze, vomisman, dyare
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou enfeksyon nan tete ak enfeksyon po: pran 250 mg, 4 fwa pa jou, pandan 10 jou.	Avètisman Siveye pou n wè si moun nan pa p gen pwoblèm alèji osnon si l pa p endispoze akòz alèji
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki fè alèji ak penisilin	Lòt medikaman ki bon tou Pou enfeksyon nan tete oswa enfeksyon po: amoksisilin, sefaleksin, eritwomisin

doksisisiklin (Apo-doxycilline, Dox, Doxicap)	
Doksisisiklin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Tetrasiklin. Yo trete divès kalte enfeksyon avè l – ladan yo: kèk MST, enfeksyon nan basen, enfeksyon apre avòtman, ak kèk lòt ankò. Yo itilize doksisisiklin nan plas tetrasiklin.	
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 50 ak 100 mg	Efè segondè Dyare oubyen lestomak deranje. Ti bouton gen dwa leve tou sou yon seri moun, lè yo fin fè anpil tan nan solèy.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Lè MST fè n ap bay vye dlo nan vajen: bwè 100 mg, 2 fwa pa jou, pandan 7 jou (fòk nou pran lòt medikaman tou, gade nan paj 266). Pou sifilis ki fèk parèt: bwè 100 mg, 2 fwa pa jou, pandan 15 jou. Pou sifilis ki sou nou depi lontan: bwè 100 mg, 2 fwa pa jou, pandan 28 jou. Pou Maladi Enflamasyon nan Basen oswa enfeksyon apre eksizyon: Bwè 100 mg, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou (pou Maladi Enflamasyon nan Basen, fòk nou pran lòt medikaman tou, gade nan paj 278). Pou risk MST anvan avòtman, oswa pou prevansyon kont enfeksyon apre avòtman: 100 mg, 2 fwa pa jou, pandan 5 jou Pou enfeksyon apre avòtman: bwè 100 mg, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou (pran lòt medikaman tou, gade nan paj 255, 256, 257)	Avètisman Pa pran doksisisiklin, lè n ansent ak lè n ap bay tete. Si medikaman an la lontan oubyen tou si dat ekspirasyon l pase, nou pa dwe sèvi avè l. Yon lòt bò, nou pa dwe bwè doksisisilin ak pwodui ki fèt ak lèt, nou pa dwe bwè l ak antasid
Ki moun ki pa dwe pran medikaman Fanm ansent, k ap bay tete ak timoun ki pa ko gen 8 an. Doksisisiklin ka atake dan ak zo ti bebe oswa dan ak zo timoun ki pi gran yo.	Sa nou dwe konnen Fòk nou pa al kouche touswit apre n fin bwè doksisisiklin. Si n deja kouche, se pou n leve chita, lè n ap bwè grenn yo epitou fòk nou bwè yo ak anpil dlo, pou n ka bare wout pwoblèm iritasyon.
	Lòt medikaman ki bon tou Pou sifilis: benzatin penisilin Pou gonore: ko-trimoksazòl Pou klamidyaz: eritwomisin Pou prevansyon kont enfeksyon apre avòtman: amoksisilin Pou enfeksyon apre avòtman: gade nan paj 255, 256, 257 Pou enfeksyon apre eksizyon: eritwomisin

ègometrin maleyat, metilègonovin maleyat <i>(Ergonovin, Ergostrate, Methergine)</i>	
<p>ègometrin se yon medikaman ki fè matris nou ak veso sangen nou yo kontrakte. Yo itilize l pou yo met kontwòl sou gwo pwoblèm emoraji apre akouchman oubyen avòtman. Ègometrin ak metilègonovin se menm medikaman an. Lè yon fanm fin pran medikaman sa a, fòk li jwenn konkou doktè touswit.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 0.2 mg Piki: 0.2, 0.25 ak 0.5 mg nan yon anpoul 1 ml</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou gwo emoraji apre akouchman: se pou n ba fanm nan yon piki 0.5 mg nan misk oubyen se pou n fè l bwè l grenn (0.2 mg) ant 4 ak 6 fwa pa jou. Men fanm ègometrin, toutotan plasennata a po ko soti.</p> <p>Pou gwo emoraji konplikasyon nan avòtman lakòz: Ba fanm nan yon misk. Apre sa, pandan 24 trèd tan, se pou n ba l yon grenn 0.2 mg oswa yon piki 0.1 mg, chak 4 trèd tan.</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Noze, vomisman, vètij. Fanm nan ka swe anpil tou.</p>
<p>Avètisman</p> <p>Pa itilize medikaman an pou n fè tranche kòmanse osnon pou n fè fanm travay pi vit. Toutotan ti bebe a ak plasennata a pa ko soti, nou pa dwe ba manman an ègometrin.</p>	
<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Pa eseye pran ègometrin pou n ka jete pitit. Anvan avòtman an fèt, nou gen dwa pèdi lavi n. (Pou kesyon avòtman, ale nan chapit 15).</p>	
<p>Lèt medikaman ki bon tou oksitosen</p>	

epinefrin oswa adrenalin <i>(Adrenaline, Ephedrine, Epinephrine)</i>	
<p>Se menm medikaman an ki gen 2 non: epinefrin ak adrenalin. Li trete pwoblèm endispozisyon alèji lakòz, tankou pa egzanzp, lè penisilin fè yon moun endispoze. Li ka soulaje moun ki gen gwo atak opresyon tou.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Anpoul pou piki: 1 mg nan chak mililit</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou opresyon, tout kalte alèji (pa tèlman grav; grav anpil) ak endispozisyon alèji lakòz: yon piki ½ mg (1/2 ml) nan bout anwo bra. Se yon piki anba po, se pa yon piki nan misk. Si sa nesèsè, moun nan gen dwa pran yon dezyèm dòz nan 20-30 minit ak yon 3ème dòz, 20-30 minit apre 2ème lòt medikaman tou, gade nan paj 541).</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Malad gen dwa santi l pè, li gen dwa ajite, li gen dwa ennève, li gen dwa sou tansyon. Li ka gen maltèt ak vètij tou. Yon lòt bò, kè l gen dwa bat pi vit.</p>
<p>Avètisman</p> <p>Pa janm depase dòz la. Evite bay piki a nan dèyè. Se nan bra pou n bay li.</p>	
<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Anvan n fè piki a, se pou n kontwole “ pou ” moun nan. Pa ba l plis pase 3 dòz. Si, apre premye piki a, “ pou ” moun nan fè plis pase 30 batman chak minit, nou pa dwe ba l lòt piki yo.</p>	
<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> <p>Tansyon nou ap monte, kè n ap bat vit epitou nou ka fè nenpòt aksidan serebral (estomak)</p>	

eritwomisin (Erythrocin, Eriped)	
Eritwomisin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Makwolid. Li ka trete anil enfeksyon – ladan yo: kèk MST, enfeksyon respiratwa ak enfeksyon po. Nou ka sèvi avè l san pwoblèm pandan gwosès. N ap jwenn li anpiil kote.	
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn oubyen kapsil: 250 mg Pomad: 1 % Poud pou n fè melanj: 125 mg nan chak 5 ml	Ki moun ki pa de pran medikaman an Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Makwolid yo
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou enfeksyon nan vesi oubyen klamidyaz: bwè 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 7 jou (gade nan paj 277, n ap wè ki medikaman pou n mete ansanm pou n trete pwoblèm vajan k ap bay vye dlo, akòz MST).	Efè segondè Lestomak deranje, noze, vomisman, dyare
Pou enfeksyon nan tete, Maladi Enflamasyon nan Basen oswa enfeksyon apre eksizyon: bwè 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 10 jou (gade nan paj 278, n ap wè ki medikaman pou n mete ansanm pou n trete Maladi Enflamasyon nan Basen) Pou chank oswa enfeksyon po: bwè 500 mg, 3 fwa pa jou, pandan 7 jou (fòk nou pran lòt medikaman tou, gade nan paj 269) Nou vle trete bouton-maleng nan pati entim nou, men nou fè alèji ak penisilin: bwè 500 mg, 3 fwa pa jou, pandan 15 jou Pou sifilis ki fèk parèt: bwè 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 15 jou Pou bouton-maleng klamidyaz ban nou nan pati entim: bwè 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 21 jou Pou n pran swen je ti bebe ki fèk fèt: pase pomad eritwomisin 1 %, yon sèl fwa	Sa nou dwe konnen Eritwomisin ap bay pi bon rezilta si n pran l inèd tan anvan n manje oswa 2 zèd tan apre n fin manje. Si lestomak nou deranje, se pou n pran ti moso manje, lè n ap bwè medikaman an. Pa kraze grenn yo. Anpil grenn kouvri ak yon pwotèj ki anpeche likid nan lestomak nou atake yo, anvan yo kòmanse fè travay yo.
Lòt medikaman ki bon tou Pou enfeksyon nan tete: amoksisilin, sefaleksin, diklokasisilin Pou enfeksyon nan vesi: anpisisilin, ko-trimokszazòl Pou enfeksyon apre eksizyon: doksisiklin Pou MST: gade nan paj 277 ak 278, n ap wè ki medikaman pou n mete ansanm pou n trete MST Pou n pran swen je ti bebe ki fèk fèt: pomad tetrasiklin	

estreptomisin (Streptomycin)	
Estreptomisin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Aminoglikozid yo. Li bon pou tibèkiloz. Se ak piki nan misk sèman yo bay li. Pou fè tretman tibèkiloz, yo mete l ansanm ak lòt medikaman. Gade nan chapit 25.	
Sou ki fòm medikaman an vini Likid pou piki: 400 mg nan chak mililit	Efè segondè Estreptomisin ka deranje tande nou. Li ka fè n pèdi ekilib epitou li gen dwa yon bann ti bouton leve sou nou.
Ki dòz? Koubyen fwa? Kilè? Dòz ki trete tibèkiloz nan yon zòn gen dwa pa ka trete l nan yon lòt zòn. Pou plis enfòmasyon, al wè yon travayè (z) sante. (Se pou n pran estreptomisin nan ansanm ak lòt medikaman, gade nan paj 389).	Sa nou dwe konnen Toujou mete gan, si n sèvi ak estreptomisin anpil fwa. Si se pa sa, li gen dwa atake po nou. Li enpòtan pou malad yo suiv tretman tibèkiloz la nèt. Si se pa sa, y ap toujou ka kontamine lòt moun.
Kilès ki pa ka pran medikaman an Fanm ansent pa dwe pran estreptomisin: li ka fè ti bebe a soud. Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Aminoglikozid yo pa dwe pran l nonplis. Moun ki gen pwoblèm ren dwe pran anpil prekosoyon, lè y ap pran estreptomisin.	

estwojèn (etinil estradyòl, mestranòl, Premarin, Prempack)	
Se estwojèn sou fòm chimik ki nan grenn planin ak piki planin. Estwojèn s a se menm bagay li ye ak òmòn estwojèn kò fanm fè poukont li. Estwojèn ka trete fanm k ap bay san yon jan ki pa nòm al ak fanm ki gen pwoblèm menopoz, sètadi, fanm ki gen pwoblèm, lè yo “ arete ” (ale nan chapit 8). Pou plis enfòmasyon, ale nan pati sila yo ki detaye kesyon grenn planin ak metòd planin dijans yo (gade chapit 13 ak paj 517, 518, 519, 520).	

etanmbitòl (Dexambutol, EMB, Myambutol)	
Yo itilize etanmbitòl nan tretman tibèkilòz, sitou nan zòn kote medikaman ki te konn trete TB yo vin twò fèb. Pou yo fè tretman an, yo mete etanmbitòl la ansanm ak lòt medikaman. Ale nan chapit 25.	
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 100 oubyen 400 mg	Efè segondè <p>Anpil fwa, etanmbitòl ka anpeche n wè byen nan youn osnon nan tou 2 je n. nou gen dwa wè gwo tach oswa gwo "twou" nwa. Men alòske, yon fwa n sispann pran medikaman an, sentòm sa yo ap disparèt.</p>
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Dòz ki trete tibèkiloz nan yon zòn gen dwa pa ka trete maladi a nan yon lòt zòn. Nou dwe al wè yon travayè (z) sante, pou n ka konn ki dòz ki bon nan zòn kote n ap viv la. (Fòk nou pran etanmbitòl la ansanm ak lòt medikaman, gade nan paj 389).	Sa nou dwe konnen Li enpòtan pou n fin suiv tretman tibèkiloz la nèt, menmsi l ap dire yon ane. Si se pa sa, nou gen dwa enfekte lòt moun.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki gen pwoblèm grav nan je – ladan yo: katarat – ak moun ki gen pwoblèm grav nan ren.	

ibipwofèn (Advil, Doli-stop, Motrin, Nuprin, ak lòt)		prekosyon
Ibipwofèn se yon medikaman ki konbat doulè, enflamasyon ak lafyèv. Li bon anpil pou doulè règ. Moun k ap souffri ak atwoz ak moun k ap souffri ak SIDA ka itilize l tou, lè yo gen pwoblèm doulè.		
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 200 mg ak lòt ki gen plis pwa tou Likid: 100 mg nan chak 5 ml	 Avètisman <p>Pa bwè ibipwofèn, lè n pral fè osnon lè n fèk fin fè operasyon, sètadi, fòk nou pa pran ibipwofèn pandan semèn operasyon an.</p>	
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Bwè ant 200 ak 400 mg, 4 fwa pa jou, pou pi piti, 6 fwa pa jou, pou pi plis. Pa bwè plis pase 2400 mg nan yon jounen.	Sa nou dwe konnen Ibipwofèn ap bay pi bon rezilta, si n bwè l pandan n ap manje, sitou si se ak pwodui ki fèt ak lèt nou pran l.	
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki souffri ak ilsè nan lestomak, ansanm ak fanm ansent, pandan 3 dènye mwa gwosès yo.	Lòt medikaman ki bon tou <p>Pou doulè, enflamasyon ak lafyèv: aspirin Pou doulè ak lafyèv: asetaminofèn Pou gwo doulè: kodelyin, mòfin</p>	
Efè segondè Ibipwofèn gen dwa deranje lestomak nou. Li ka ban n doulè nan lestomak tou.		

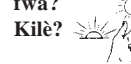

idwokòtizòn oswa kòtozòl (Cortaid, Solu-Cortef, lòt)		Prekosyon
<p>Idwokòtizòn se yon krèm (pou po) ki konbat enflamasyon ak demanjezon. Li konbat bouton ak boul ki leve sou po moun epitou li bon pou emowoyid. Piki idwokòtizòn ak grenn idwokòtizòn bon anpil pou moun ki endispoze akòz alèji.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Krèm oswa pomad: 1 % Grenn: 5, 10, ak 20 mg</p> <p>Likid pou piki ak poud nan ka melanje pou n fè piki : gen plizyè kalte e chak gen fòs pa yo</p>	<p>Avètisman</p> <p>Lè n fin pase krèm nan, nou pa dwe kouvri l ak okenn pansman. Fanm ansent ak fanm k ap bay tete dwe reflechi anpil anvan yo bwè grenn yo, men yo gen dwa sèvi ak krèm nan san pwoblèm.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? kilè?</p> 	<p>Pou bouton (osnon boul) ki leve sou po moun, demanjezon oubyen emowoyid: pase krèm nan sou po n, 3 oswwa 4 fwa pa jou.</p>	<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> <p>Tansyon n gen dwa monte epitou nou gen dwa pipi pi anpil fwa pase jan n konn abitye pipi.</p>
<p>Pou endispozisyon alèji lakòz: yon piki 500 mg nan misk. Si sa nesèsè, moun nan gen dwa pran yon lòt piki nan 4 trèd tan (se pou l pran lòt medikaman tou, gade nan paj 541). Si sentòm yo tounen ankò, se pou l bwè grenn) ant 500 ak 1000 mg. Li gen dwa bwè grenn yo yon fwa ankò, si sa nesèsè.</p>		<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou endispozisyon alèji lakòz: deksametazòn</p> <p>Pou alèji oswa demanjezon: difenidramin</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Si n sèvi ak krèm nan pandan plis pase 10 jou, po nou gen dwa dekalte. Nou ka rete ak mak sou po n tou.</p>	

idwoksizin (Apo-hydroxyzine)		Prekosyon
<p>Idwoksizin se youn nan medikaman ki rele anti-istaminik yo. Li bon pou alèji ak demanjezon. Pafwa tou, yo itilize l pou konbat noze, vomisman ak anksyete.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 25,50 oswa 100 mg Likid pou piki: 25 oswa 50 mg</p>	<p>Efè segondè</p> <p>Medikaman an ka fè bouch nou sèch, li ka fè n dòmi je klè epitou li ka fè n pa gen apeti</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou demanjezon: bwè 25 mg, pou pi piti, 50 mg, pou pi plis, 3 osnon 4 fwa pa jou</p>	<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> <p>Nou gen dwa tonbe dòmi je klè</p>
<p>Pou konbat anksyete: bwè 25 mg, pou pi piti, 50 mg, pou pi plis, 4 fwa pa jou.</p> <p>Pou alèji (kit se alèji ki pa twò grav, ki se alèji ki fè moun endispoze): yon piki nan misk, 25 mg pou timoun, 50 mg pou granmoun (se pou moun nan pran lòt medikaman tou, gade nan paj 541).</p>		<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou demanjezon, alèji oswa endispozisyon alèji lakòz: difenidramin, pwometazin</p> <p>Pou anksyete: dyazepam</p>
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> 	<p>Fanm ansent pa dwe pran medikaman sa a, pandan 3 premye mwa gwosès, rive nan moman kote timoun nan sevre, pou yon fanm sèvi ak idwoksizin, se sèl si l pa fè lòt jan.</p> <p>Nou pa dwe pran medikaman an nonplis, si n vle rete veyatif pandan yon tan.</p>	

izonyazid (INH, isonicotinic acid hydrazide)	
Yo mete Izonyazid ansanm ak lòt medikaman pou yo trete tibèkiloz. Gade nan chapit 25	
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 100 oswa 300 mg Siwo: 50 mg nan chak 5 ml	Efè segondè Doulè oswa angoudisman nan bra ak nan janm. Pafwa, malad ki pran Izonyazid gen dwa fè yon epatit ki grav anpil. Sentòm pwoblèm sa a se fatig, mank apeti, noze, vomisman, pipi fonse. Je moun nan gen dwa vin jòn tou. Si sa rive, se pou n sispann pran medikaman an la pou la.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Dòz ki trete tibèkiloz nan yon zòn gen dwa pa ka trete l nan yon lòt zòn. Pou n ka konn ki dòz ki bon nan zòn kote n ap viv la, se pou n pale ak yon travayè (z) sante. (Nou dwe pran izonyazid ansanm ak lòt medikaman, gade nan paj 389).	Sa nou dwe konnen Pa janm pran 300 mg nan yon jounen. Li enpòtan pou n fin suiv tretman tibèkilòz la nèt, dekwa pou n pa enfekte lòt moun.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki gen epatit, Moun ki soufri ak maladi fwa ak moun ki te deja fè eksperyans pwoblèm nan fwa, apre yo te fin pran medikaman an yon premye fwa.	Lè dòz nou pran an twò fò Nou ka gen noze, vomisman, vètij, difikilte pou n pale klè. Nou gen dwa wè twoub tou. Si sa rive n, se pou n prawn 1 g piridoksin (vitamin B6)

jenntamisin (Garamycin, Gentamycin)		Prekosyon
Jenntamisin se yon antibyotik ki fò anpil. Li soti nan Fanmi Aminoglikozid yo. Li trete gonore, enfeksyon nan ren ak kèk lòt enfeksyon grav. Yo mete l tou ansanm ak lòt medikaman pou yo trete Maladi Enflamasyon nan Basen. Pou n ba yon fanm jenntamisin, se sèl si vomisman anpeche medikaman rete andedan kò l osnon tou si n pa ka jwenn lòt antibyotik.		
Sou ki fòm medikaman an vini Anpoul pou piki: 10 oubyen 40 mg nan chak mililit	Avètisman Si n gen pwoblèm pou n tande osnon tou si zòrèy nou kòmanse kònen, se pou n sèvi ak yon lòt antibyotik. Lè n ap pran jenntamisin, se pou n pran anpil likid tou.	
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou gwo enfeksyon apre avòtman: piki nan misk. Se pwa moun nan k ap fè n konnen ki kantite jenntamisin n ap ba li. Fòk nou mete 5 mg pou chak kilo. Si fanm nan peze 60 kg, se pou n ba l 300 mg, chak jou, pandan 5 jou, pou pi piti, 7 jou pou pi plis. Nou dwe divize dòz la an 3 pati (maten, apremidi, aswè). Oubyen tou, nou gen dwa suiv preskripsyon sa a: yon piki 80 mg, 3 fwa pa jou, pandan 5-7 jou (se pou n fè fanm nanpran lòt medikaman tou).	Sa nou dwe konnen Akòz efè segondè grav medikaman sa a genyen epitou akòz tout difikilte n ap genyen pou n kalkile dòz ki bon an, nou pa dwe sèvi ak jenntamisin, si n ka jwenn antibyotik ki gen mwens danje yo.	
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Fanm ansent ak moun ki gen pwoblèm ren dwe pran anpil prekosyon, si jamè y ap pran medikaman sa a. Si n fè alèji ak lòt antibyotik ki nan Fanmi Aminoglikozid yo, nou pa dwe pran jenntamisin.	Lè dòz nou pran an twò fò Zòrèy nou gen dwa kònen epitou nou ka gen difikilte pou n tande. Nou ka gen pwoblèm nan ren tou.	
Efè segondè Jenntamisin ka atake ren nou epi li ka fè n soud tou.	Lòt medikaman ki bon tou Pou gwo enfeksyon: sefiksim, seftriyaksòn, kanamisin Pou enfeksyon nan ren: amoksisilin, anpisilin, nòflaksasen	

kanamisin (Kantrex)		
<p>Kanamisin se yon antibyotik ki fò anpil. Li soti nan Fanmi Aminoglikozid yo. Li trete gonore ak kèk lòt enfeksyon grav. Se sèl si n pa rive jwenn antibyotik ki gen mwens danje, pou n pran kanamisin.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Anpoul pou piki: 75, 500 oswa 1000 mg Poud nou ka melanje pou n fè piki: 1 g nan chak 2 ml Grenn: 500 mg</p>	<p>Avètisman</p> <p>Se pou n ba malad la yon lòt kalte medikaman pito, si l kòmanse gen difikilte pou l tande osnon si zòrèy li kòmanse kònen. Moun dwe bwè anpil likid ak medikaman an.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou enfeksyon grav: Se pwa fanm konnen ki kantite kanamisin n ap ba li. Nou dwe mete 15 mg pou chak kilo moun nan peze. Konsa, si l peze 50 kilo, li dwe pran 750 mg. Se pou n ba l mwaye dòz la nan maten epi lòt mwaye dòz la nan maten epi lòt mwaye a nan aswè. Kidonk, piki nan misk, 2 fwa pa jou, pandan 5 a 7 jou. Oubyen tou, nou gen swiv preskripsyon sa a: piki 500 mg nan misk, 2 fwa pa jou, pandan 5 a 7 jou Pou gonore: piki 2 g nan misk, 2 fwa pa jou, yon sèl kou, yon sèl fwa.</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Kòm kanamisin gen efè segondè ki grav epitou kòm nou ka gen difikilte pou n kalkile dòz ki bon an, nou pa dwe ba moun medikaman konsa, si w ka jwenn antibyotik ki gen mwens danje.</p>
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> 	<p>Fanm ansent ak moun ki gen pwoblèm nan ren. Moun ki fè alèji ak lòt antibyotik ki nan Fanmi Aminoglikozid yo</p>	<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman</p> <p>Zòrèy nou gen dwa kònen, epitou nou gen dwa gen difikilte pou n tande. Nou ka gen pwoblèm nan ren tou.</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Medikaman sa a ka atake ren nou epitou li gen dwa fè n soud</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou enfeksyon grav oubyen gonore: sefiksim, seftriyaksòn, nòflaksen.</p>

ketokonazòl (Mycoster)		
<p>Ketokonazòl se yon medikaman ki konbat chanpiyon. Li fò anpil. Li trete chanklèt ak kèk lòt enfeksyon chanpiyon bay. Se sèl moun ki gen SIDA ki dwe sèvi ak medikaman sa a, lè yo pa ka jwenn soulajman ak lòt medikaman. Ketokonazòl chè anpil epitou nou ka gen difikilte pou n jwenn li.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 200 mg Li vini sou fòm krèm (pou po) ak chanpou tou: 2 %</p>	<p>Avètisman</p> <p>Fanm ansent ak fanm k ap bay tete dwe pran prekosyon yo, lè y ap sèvi ak medikaman an. Ni krèm lan, ni chanpou a pa fèt pou vajen. Nou dwe bwè medikaman an pandan n ap manje. Grenn yo ka fè lestomak nou cho, si n bwè bweson tou.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou chanpiyon, alòske: bwè 200 mg, yon fwa pa jou, pandan 10 jou. Pou chanpiyon nan bouch (chanklèt): bwè 200 mg, 2 fwa pa jou, pandan 14 jou.</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Ketokonazòl bay pi bon rezilta, lè malad la pran l ak ji zoranj osnon ji ki fèt ak lòt fwi tankou sitwon, chadèk, mandarin e latrye.</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Noze, vomisman</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou malad ki gen chanpiyon men ki pa gen okenn MST: nistaten, klotrimazòl.</p>

kloramfenikòl (Chloramex, Chloromycetin)		
<p>Kloramfenikòl se yon antibyotik ki fò anpil. Yo itilize l nan tretman enfeksyon grav apre akouchman, fos kouch oubyen avòtman. Se sèl lè antibyotik ki gen mwens danje yo pa bay rezilta osnon lè mòd antibyotik sa yo ka bay pwoblèm, pou moun pran kloramfenikòl. Lè ti bebe yo malad nou je, nou gen dwa sèvi ak pomad kloramfenikòl pou n trete yo, si n pa jwenn pomad tetrasiklin oubyen pomad eritwomisin.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Kapsil : 250 mg Likid : 150 mg nan chak 5 ml Poud nou ka melanje pou n fè piki : 1 gram Pomad : 1 % Likid pou je : 0,5</p>	<p>Avètisman Si n kapab, se pou n pran lòt antibyotik pito. Gen danje pou malad ki pran kloramfenikòl gen pwoblèm san. Sèten malad ka menm pèdi lavi yo.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou enfeksyon apre akouchman: bwè 1 gram, yon sèl kou, yon sèl fwa. Apre sa, n ap gen pou n bwè 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 7 jou (sèvi ak lòt medikaman tou, gade nan paj 97).</p> <p>Pou enfeksyon apre avòtman: Piki 1 gram nan venn, 4 fwa pa jou (sèvi ak lòt medikaman tou, gade nan paj 257)</p> <p>Pou je ti bebe: mete yon tikras pomad nan je a, lè timoun nan fèt.</p>	<p>Sa nou dwe konnen Lè enfeksyon an grav. Nou dwe pran kloramfenikòl ansanm ak 10 milyon Inite benzil penisilin</p> <p>Lè dòz nou pran an twò fò Ti krik, ti krak, nou gen dwa bay san; nenpòt ti zòbòy nou pran, san nou gen dwa kaye; epitou nou ka gen difikilte pou n wè byen.</p>
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> 	<p>Fanm ansent ak fanm k ap bay tete</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou Pou enfeksyon grav: apre akouchman, gade nan paj 97 apre avòtman, gde nan paj 257 pou n trete ti bebe ki malad nan je: pomad tetrasiklin ak pomad eritwomisin pi bon pase kloramfenikòl</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Kloramfenikòl ka deranje lestomak moun. Nou ka gen difikilte pou n wè nan je n, lè n sèvi avè l.</p>	

klotrimazòl (Canesten, Lotrimin)		
<p>Ak klotrimazòl, yo trete pwoblèm chanpiyon nan vajen, nan bouch oswa nan gòj.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Ovil: 100 oubyen 500 mg Krèm: 1 % Pastiy (menm fòm ak valda: 10 mg</p>	<p>Efè segondè Medikaman an gen dwa (yon ti jan) boule n osnon tou li ka ban n demanjezon. Nou ka gen noze oubyen vomisman, si se nan bouch nou pran l</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou chanpiyon nan vajen: Ovil: Mete yon ovil 5000 mg nan vajen nou, lè n pral dòmi. Fè sa yon sèl fwa, oubyen, mete yon ovil 100 mg nan vajen nou, chak swa, pandan 3 jou.</p> <p>Krèm: Mete 5 gram krèm nan vajen nou, chak swa, pandan 7 jou, pou piti, 14 jou, pou pi plis. Fè sa, lè n pral dòmi.</p> <p>Pou chanpiyon nan bouck ak nan gòj: souse yon pastiy 10 mg, 5 fwa pa jou, pandan 14 jou.</p>	<p>Avètisman Si n santi vajen nou boule n, lè n sèvi ak klotrimazòl, nou pa dwe kontinye mete l. Fè 3-4 jou san n pa al nan rapò seksyèl, pou n pa kontamine patnè a.</p> <p>Sa nou dwe konnen Dòz ki pi gwo a, sètadi dòz nou pran yon sèl fwa a pi bon pou fanm ansent</p>
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman a</p> 	<p>Moun ki deja fè alèji avè l</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou Pou chanpiyon: nistaten, mikonazòl, vyolet jennsyan oubyen vinèg. Pou moun ki gen SIDA yo: ketakonazòl</p>

kodeyin (Tussex)		
<p>Kodeyin se yon medikaman pou doulè soti nan fanmi Opyase yo (sonje opyòm). Se yon kalman (li fè moun kalma, li fè moun dòmi). Li konbat tous tou. Men se sèl si n gen yon tous ki grav anpil pou n pran kodeyin. Lè sa a tou, fòk nou trete pwoblèm ki ban n tous la. Se sèl lè medikaman ki mwen fò yo pa bay rezilta pou n pran kodeyin.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Likid: 15 mg nan chak ml Grenn: 15, 30 oswa 60 mg Siwo pou tous: gen plizyè kalte e chak gen fòs pa yo</p>	<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> <p>Nou gen dwa dòmi je klè; nou gen dwa santi laperèz anvayi n; nou gen dwa antre nan konsa</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou tous: 7 mg, pou pi piti, 15 mg, pou pi plis, 4 fwa pa jou. Se sèl lè n santi n bezwen remèd, pou n pran l.</p> <p>Pou gwo doulè: 30 mg, pou pi piti, 60 mg, pou pi plis, 4 a 6 fwa pa jou. Se pou n pran remèd la, lè n santi n bezwen l.</p>	<p>Tretman pou n suiv, lè dòz la twò fò</p> <p>Nou ka pran yon piki Naloksòn (<i>Narcan</i>). Men fòk nou kouri al wè doktè tou.</p>
<p>Efè segondè</p> 	<p>Konstipasyon (difikilte pou n fè tata). Pandan yon tan, nou ka gen difikilte pou n fè pipi tou. Nou ka gen noze, vomisman, demanjezon ak maltèt tou.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou doulè: asetaminofèn, aspirin, ibipwofèn</p> <p>Pou gwo doulè: mòfin</p> <p>Pou tous: bwè anpil dlo, sèvi ak ti siwo nou fè poukont nou (gade nan paj 303)</p>
<p>Sa nou dwe konnen</p> 	<p>Lè n kòmanse pran kodeyin, nou gen dwa santi n bezwen pran l toutan (yo rele sa depandans). Si n kontinye bwè l san rete pandan yon bon ti tan (plis pase dezoutwa jou), n ap oblije ogmante dòz la chak fwa, pou n ka jwenn rezilta.</p>	

ko-trimokszòl = trimetwopim + silfametwoksazòl		Prekosyon	
<p>(Bactrim, Nopril, Septra, Sulfatrim, TMP/SMX, lòt)</p>			
<p>Pou yo fè ko-trimokszòl, se 2 antibyotik yo mete ansanm (gen youn ladan yo ki soti nan Fanmi Silfa). Medikaman sa a trete enfeksyon nan vesi ak enfeksyon nan ren plis pwoblèm fanm k ap bay vye dlo nan vaje paske yo gen gonore oswa chank. Yon lòt bò, li ka anpeche moun k ap soufri ak SIDA yo gen dyare ak nemoni.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 120 mg (20 mg trimetoprim + 100 mg silfametoksazòl) 480 mg (80 mg trimetoprim + 400 mg silfametoksazòl), ak 960 mg (160 mg trimetoprim + 800 mg silfametoksazòl) Likid: 240 mg (40 mg trim. + 200 mg silfametoksazòl) nan chak 5 ml</p>	<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman a</p> <p>Fanm ansent, pandan 3 dènye mwa gwoès yo. Nou pa dwe pran medikaman an nonplis, si n fè alèji ak antibyotik nan Fanmi Silfa yo</p>	
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou enfeksyon nan vesi: bwè 4 grenn 480 mg, yon sèl kou, yon sèl fwa.</p> <p>Pou enfeksyon nan ren: bwè 2 grenn 480 mg, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou.</p> <p>Lè MST lakòz n ap bay vye dlo nan vaje: Bwè 10 grenn 480 mg, yon fwa pa jou, pandan 3 jou (gade nan paj 266 pou n wè ki medikaman pou n mete ansanm, pou n trete MST).</p> <p>Pou anpeche moun k ap soufri ak SIDA yo gen dyare ak nemoni: se pou n fè yo bwè yon grenn 480 mg chak jou osnon 2 grenn 480 mg, 2 fwa pa semèn.</p> <p>Lè moun k ap soufri ak SIDA yo gen dyare ak tras san oubyen nemoni: se pou n fè yo bwè 2 grenn 480 mg, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou.</p> <p>Pou Maladi Enflamasyon nan Basen osnon chank: Bwè 5 grenn 480 mg, 2 fwa pa jou, pandan 3 jou; si dòz sa a ban n noze, se pou n bwè 2 grenn 480 mg, 2 fwa pa jou pandan 7 jou (gade nan paj 278 pou n wè ki medikaman pou n mete ansanm pou n trete MST).</p>	<p>Efè segondè</p> <p>Sispann pran ko-trimokszòl, si n gen pwoblèm alèji, tankou pa egzanzp, demanjezon oubyen ti bouton. Medikaman sa a ka ban n noze ak vomisman tou.</p>	<p>Avètisman</p> <p>Bwè anpil dlo.</p>
<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> 	<p>Noze, vomisman, dyare, latwoublay nan lesprè n. Nou gen dwa swe anpil tou.</p>		
<p>Lòt medikaman ki bon tou</p>	<p>Pou enfeksyon nan vesi ak nan ren: amoksisilin, nitwofirantoyin, nòflokssasen</p> <p>Pou gonore: seftriyaksòn, kanamisen, nòflokssasen</p> <p>Pou chank: sipwoflokssasen, seftriyaksòn, eritwomisin, kanamisin</p> <p>Pou Maladi Enflamasyon nan Basen: gade gwoup medikaman yo nan paj 278</p> <p>Lè moun k ap soufri ak SIDA yo gen dyare: nòflokssasen, metwonidazòl</p>		

Prekosyon
metil ègonovin (Methergine)
Metil ègonovin se yon medikaman ki ede matris nou ak veso sangen yo kontrakte. Li bon pou fanm ki gen gwo emoraji apre akouchman. Metil ègonovin, ègometrin ak ègonovin se menm medikaman an. Gade ègometrin, paj 497.

Prekosyon	
metwonidazòl (Amizol, Flagyl, Metrogyl)	
Metwonidazòl trete enfeksyon chanpiyon oswa trikomonas ba fanm nan vajen. Li konbat kèk bakteri ak disantri ambyèn tou (pou plis enfòmasyon, ale nan liv ki rele "kote ki pa gen doktè" a).	
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 200, 250, 400 oswa 500 mg Ovil: 500 mg Pou piki nan venn: 500 mg nan chak 100 ml	Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Moun ki gen pwoblèm nan fwa, tankou pa egzanp, lajònis
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou Maladi Enflamasyon nan Basen oswa enfeksyon apre akouchman: Bwè 500 mg, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou (pran 1 ansanm ak lòt medikaman tou; pou maladi enflamasyon nan basen, gade nan paj 273 ak 278; pou enfeksyon apre akouchman, gade nan paj 97). Pou ti enfeksyon nan vajen: Mete yon ovil 500 mg nan vajen nan, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou. Pou trikomonaz, chanpiyon ak vajinoz bakteryèn: si n pa ansent, se pou n bwè 1 g yon sèl kou. Men si n ansent, nou dwe bwè 400 mg, 2 fwa pa jou, pandan 7 jou (gade nan paj 266 ak 277, n ap wè ki medikaman pou n mete ansanm pou n trete tèt nou, lè n ap bay vye dlo nan vajen, kit nou gen MST, kit nou gen MST, kit nou pa gen MST). Pou gwo enfeksyon apre avòtman: Bwè 500 mg, 4 fwa pa jou oubyen pran yon piki (1 g) nan venn, 2 fwa pa jou (ale nan paj 256 ak 257, n ap wè ki medikaman yo konseye n mete ansanm pou tretman an). Pou dyare ak tras san avèk oswa san lafyèv: 500 mg, 3 fwa pa jou, pandan 7 jou.	Efè segondè Pipi fonse, lestomak deranje oswa noze, epi malèt. Malad la ka gen yon vye gou feray nan bouch li tou. Avètisman Nou dwe sispann pran medikaman an san pèdi tan, si n santi kò nou ap angoudi. Nou pa dwe pran metwonidazòl, padnan 3 premye mwa gwosès nou. Si n oblije sèvi ak gwosès la, nou pa dwe pran gwo dòz yon sèl kou a. Men se dòz sa a k ap pi bon pou nou, si n ap bay tete.
	Sa nou dwe konnen Mari nou oubyen mennaj nou dwe suiv tretman tou. Lè n ap pran metwonidazòl, nou pa dwe bwè bweson. Atò byè nou pa dwe bwè. Si se pa sa, n ap gen gwo noze.
	Lòt medikaman ki bon tou pou chanpiyon ak trikomonas: tinidazòl pou moun ki gen SIDA, lè yo gen pwoblèm dyare: ko-trimoksazòl, nòflaksen

mifepristòn (RU 486)	
Mifepristòn se yon medikaman ki pèmèt fanm fè avòtman, lè yo mete 1 ansanm ak mizopwostòl osnon ak lòt medikaman. Se sèl nan kèk pwogram espesyal ki egziste nan sèten peyi, moun ka jwenn Mifepristòn. Yo ba fanm medikaman sa a nan klinik oswa lopital kote travayè (z) sante ka voye je sou yo epi ba yo laswenyay, sizoka konplikasyon mete pye.	
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 200 mg	Sa nou dwe konnen Yon fwa fanm nan fin gen latranp nan vant ak gwo emoraji, avòtman an ap fin fèt nèt, anvan manmzèl gen plis pase 48 èd tan depi 1 pran dezyèm medikaman an. Si avòtman an pa fèt, y ap oblije fè 1 ak metòd aspirasyon an osnon ak dilatasyon plis kitaj (gade "Avòtman" nan chapit).
Sou ki fòm medikaman an vini Pou avòtman (ak medikaman): 600 mg anvan fanm nan rive sou dezyèm mwa gwosès li. Apre 48 èd tan, fòk manmzèl pran yon lòt medikaman, tankou pa egzanp, mizopwostòl (400 mcg). Mizopwostòl la dwe rantre byen fon nan vajen fanm nan.	Lòt medikaman ki bon tou mizopwostòl
Kilès ki pa dwe pran medikaman an Fanm ki gen plis pase 9 semèn depi yo te gen règ yo pou dènye fwa.	

mikonazòl (Daktarin, Nizoral)		Prekosyon
Mikonazòl se yon medikaman medikaman ki bon pou chanpiyon. Li konbat chanpiyon nan vaje ak lòt enfeksyon chanpiyon lakòz.		
Sou ki fòm medikaman an vini	 Krèm: 2 % Ovil: 100 ak 200 mg	Efè segondè Iritasyon
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?	Pou chanpiyon nan vaje: Krèm: pase 5 g krèm nan vaje nan chak swa, pandan 7 jou. Ovil 100 mg: Mete yon ovil nan vaje nan chak swa, pandan 7 jou. Ovil 200 mg: Mete yon ovil nan vaje nan chak swa, pandan 3 jou.	 Avètisman Si mikonazòl ban n pwoblèm iritasyon, se pou n sispann sèvi avè l la pou la. Eseye fè 3-4 jou san n pa al nan rapò seksyèl, pou n pa kontamine patnè a. Pa kite medikaman an jwenn ak je nou.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman	 Fanm ansent, pandan 3 premye mwa gwsès yo.	Lòt medikaman ki bon tou Pou chanpiyon: nistaten, klotrimazòl, Vyolèt Jennisyan oswa ketakonazòl

mizopwostòl (Cytotec)		
Mizopwostòl se yon medikaman ki bon pou ilsè nan lestomak. Li ka pèmèt fanm fè avòtman tou. Lè fanm ansent pran l, matris yo kontrakte, li bay san epi l pouse pitit la deyò.		
Sou ki fòm medikaman an vini	 Grenn: 100 oswa 200 mcg	 Avètisman (Atansyon pa kapon) Pa pran plis pase 400 mcg yon sèl kou, pa rebran medikaman an toutotan 12 zèd tan pa ko pase. Si se pa sa, matris nou gen dwa fann.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?	Pou avòtman ak medikaman: Antre 400 mcg mizopwostòl byen fon nan vaje nou. Si, apre 12 zèd tan, nou pa kòmanse bay san, se pou n rebran medikaman an. Si san an pa vini, se poun tann 2 semèn anvan n rekòmanse.	Sa nou dwe konnen Avòtman ki fèt ak mizopwostòl gen dwa dire plizyè èd tan, si se pa plizyè jou menm. Alòske, avòtman an pa janm fin fèt nèt. Yon fwa san an vini, se pou n al wè yon travayè (z) sante ki ka debarase matris nou nèt.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an	 Fanm ki gen plis pase 3 mwa gwsès. Mizopwostòl gen dwa fann matris yo.	Lè dòz nou pran an twò fò Nou ka gen gwo doulè anba ti vant ak gwo emoraji. Nou dwe chache konkou doktè san pèdi tan.
Efè segondè	 Noze, vomisman, dyare ak maltèt. Si fanm nan ap bay tete, ti bebe a ka gen dyare tou.	

nistaten (Dermodex, Mysostatin, Nilstat, Nystat)	
<p>Nistaten se yon medikaman ki konbat chanpiyon. Li bon pou enfeksyon chanpiyon bay moun nan bouch (chanklèt), nan vajen oubyen sou po.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Ovil: 100,000 Inite Pastiy: 100,000 Inite Krèm: 100,000 Inite nan chak gram Likid: 100,000 Inite nan chak mililit</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou chanpiyon nan bouch oswa nan gòj: souke yon mililit likid byen souke nan bouch la (ni adwat, ni agoch) pandan 1 minit epi vale l. Fè sa 3 osnon 4 fwa pa jou, pandan 5 jou.</p> <p>Pou chanpiyon sou po: Netwaye po a, seche l byen seche epi pase krèm nan sou li 3 fwa pa jou.</p> <p>Pou chanpiyon nan vajen: Mete krèm nan vajen nan, 2 fwa pa jou, pandan 10-14 jou; oubyen antre yon ovil 100 000 Inite nan vajen nan, lè n pral dòmi. Fè sa pandan 10-14 jou.</p> <p>Lè vajen nou ap bay dlo, alòske nou pa gen MST: Mete yon ovil 100 000 Inite nan vajen nan chak swa, lè n pral dòmi. Fè sa pandan 7 jou.</p>
	<p>Avètisman (Atansyon pa kapon)</p> <p>Si nistaten ban nou iritasyon, se pou n sispann sèvi avè l. Pandan 3-4 jou, nou dwe evite al nan rapò seksyèl pou n pa kontamine patnè a.</p>
	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Se sèl chanpiyon ki rele kandida a nistaten konbat, alòske mikonazòl konbat lòt kalte chanpiyon tou. Kotrimoksazòl koute pi bon mache epitou n ap ka sèvi avè l pi fasil.</p>
	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou chanpiyon: mikonazòl, ketokonazòl, klotrimazòl, vinèg oubyen Vyolèt Jennsyen.</p>

nitwofirantwen (Furantoina)		Prekosyon
<p>Nitwofirantoyin se yon antibyotik ki trete enfeksyon nan ren ak enfeksyon nan vesi.</p>		
<p>Sou ki fòm medikaman an vini?</p> 	<p>Grenn: 25, 50 oswa 100 mg</p>	<p>Efè segondè</p> <p>Noze oswa vomisman, epitou maltèt. Yon lòt bò, malad la gen dwa fè anpil van (gaz, pete)</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou enfeksyon nan vesi: 50 mg, 4 fwa pa jou, pandan 7 jou Pou enfeksyon nan ren: 100 mg 4 fwa pa jou, pandan 7 jou</p>	<p>Lè dòz nou pran an twò fò:</p> <p>N ap gen vomisman ak doulè nan pwatrin.</p>
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> 	<p>Moun ki te deja gen pwoblèm nan ren, anvan yo te trape enfeksyon an. Fanm ki nan dènnye mwa gwosès yo.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou:</p> <p>Pou enfeksyon nan vesi oswa nan ren: anpasilin, amoksisilin, ko-trimoksazòl, eritwomisin, nòfloksasen</p>

nòflaksasen (Floxan)			
<p>Nòflaksasen se yon antibyotik ki soti nan Fanmi kinolòn yo. Li trete gonore, enfeksyon nan vesi oswa nan ren ak gwo pwoblèm dyare.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Grenn: 400 mg</p>	<p>Efè segondè</p> <p>Nòflaksasen ka bay moun vètij epitou li gen dwa agrave pwoblèm kafeyin konn bay</p>		
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> <p>Pou enfeksyon nan vesi: 1 grenn, 2 fwa pa jou, pandan 3 jou, swa inèd tan anvan n manje, swa 2 zèd tan tan apre n fin manje.</p> <p>Pou enfeksyon nan ren: 1 grenn, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou, swa inè d tan fin manje.</p> <p>Pou maladi enflamasyon nan basen, gonore ak MST lakòz vajen nou ap bay vye dlo: 800 mg, yon sèl kou, yon sèl fwa (gade nan paj 277 ak 278, n ap wè ki medikaman pou n mete ansanm pou n trete MST).</p> <p>Lè moun k ap souffri ak SIDA yo gen dyare: Se pou yo pran 400 mg, 2 fwa pa jou, pandan 5 jou.</p>	<p>Avètisman (Atansyon pa kapon)</p> <p>Nou dwe bwè medikaman an ak anpil dlo. Nou pa dwe bwè l, lè n ap pran antasid oswa vitamin ki gen Fè oubyen Zen. Si n santi sentòm alèji, fòk nou sispann pran nòflaksen.</p>		
<p>Ki moun ki pa dwe pran medikaman an</p> <p>Fanm ansent, fanm k ap bay tete ak ti demwazèl ki pa ko gen 16 zan.</p> <p>Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Kindòm yo.</p>	<p>Lèt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou enfeksyon nan vesi oswa nan ren: anpispilin, amoksisilin, nitwofirantoyin, ko-trimoksazòl, eritwomisin</p> <p>Pou gonore: sipwofloksasen, seftriaksòn, sefiksim, kanamisin</p> <p>Lè moun k ap souffri ak SIDA yo gen dyare: metwonidazòl ko-trimoksazòl</p>		

oksisin (Pitocin)			
<p>Yo itilize oksitosen pou yo ede matris nou ak veso sangen nou yo kontrakte. Se konsa yo ka rive met kontwòl sou gwo emoraji apre akouchman. Yo konn fanm medikaman sa a tou, lè plasennnta pran plis pase inè d tan pou l soti.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Pou piki: 10 Inite nan chak mililit</p>	<p>Avètisman (Atansyon pa kapon)</p> <p>Nou pa dwe bay fanm oksitosen pou n fè yo jete pitit. Oksitosen gen dwa touye fanm nan, anvan pitit la tonbe (gade "Avòtman", nan chapit 15).</p>		
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> <p>Yon piki 10 Inite nan misk, lè ti bebe a fin soti. Nan 10 minit, nou gen dwa rekòmanse, si sa nesèsè.</p> 	<p>Lèt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou gwo emoraji apre akouchman: ègometrin.</p>		
<p>Efè segondè</p> <p>Oksitosen ka fè matris la kontrakte twòp. Konsa, matris la gen dwa refize lache kò l apre. Li gen dwa menm dechire. Oksitosen ka fè tansyon moun monte tou.</p>			

parasetamòl, asetaminofèn (Datriil, Doliprane, Panadol, Tylenol, Winasorb ak kèk lòt)	
<p>Se menm medikaman an ki gen tou 2 non sa yo: parasetamòl oubyen asetaminofèn. Li bon pou doule ak lafyè. Se youn nan analjezik (medikaman pou doule) ki gen mwens danje. Li pa deranje lestomak. Kidonk, malad k ap soufri ak ilsè nan lestomak gen dwa pran l nan plas aspirin oswa nan plas ibipwofèn. Fanm ansent ka bwè l san pwoblèm. Timoun tou, si se ti dòz piti nou ba yo.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Grenn: 100, 325 ak 500 mg Likid: 120 oubyen 160 mg nan chak 5 ml Sipozitwa: 300 mg Gout: 80 mg nan chak 0.8 ml</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Asetaminofèn pa ka geri maladi ki ban n doule oubyen lafyè. Se sentòm sa yo sèlman li ka konbat. Li enpòtan pou n chache konnen ki maladi n genyen, pou n ka trete l.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> <p>Bwè 500 –1000 mg, pou pi piti 4 fwa pa jou, pou pi plis 6 fwa pa jou.</p>	<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> <p>Noze Vomisman Doule nan lestomak</p>
<p>Ki moun ki dwe pran medikaman an</p> <p>Moun ki gen pwoblèm nan fwa osnon nan ren</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou doule, lafyè oswa enflamasyon: aspirin, ibipwofèn (pa pran ni youn, ni lòt, si n ansent) Pou gwo gwo doule: kodeyin</p>
<p>Avètisman (Atansyon pa kapon)</p> <p>Si lafyè oswa doule a fè plis pase 3 jou sou nou, se pou n kouri al wè doktè. Asetaminofèn ka donmaje fwa n, si n bwè l twòp oswa si n pran l ak bweson osnon lè n fin bwè bweson.</p>	

penisilin (PNVK, Pen Vee K, phenoxymethyl penicillin)	
<p>Penisilin se yon antibyotik ki trete enfeksyon bouch, enfeksyon dan, enfeksyon po, enfeksyon matris ak anpil lòt enfeksyon.</p>	
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Grenn: 250, 500 mg Likid: 125 oubyen 250 mg nan chak 5 ml</p>	<p>Efè segondè</p> <p>Bouton-chalè</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> <p>Pou enfeksyon nan matris apre akouchman: Bwè 250 mg (ki se menm bagay ak 400 000 inite), 4 fwa pa jou, pandan 7 jou (se pou n pran lòt medikaman ki bon pou enfeksyon nan matris tou, gade nan paj 97).</p> <p>Pou enfeksyon po: Bwè 250 mg, 4 fwa pa jou, pandan 10 jou.</p>	<p>Avètisman (Atansyon pa kapon)</p> <p>Siveye pou n wè si malad ki pran penisilin nan pa p fè alèji osnon si l pa p endispoze akòz pwoblèm alèji (gade nan paj 541).</p>
<p>Kilès ki pa ka pran medikaman an</p> <p>Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan fanmi penisilin yo.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou enfeksyon po: anpisilin, amoksisilin, eritwomisin Pou enfeksyon apre akouchman: pwokayin penisilin, amoksisilin, metwonidazòl</p>

pirazinamid (PZA)		
Yo itilize pirazinamid nan tretman tibèkiloz (TB) (gade nan chapit 25)		
Sou ki fòm medikaman an vini	 Grenn: 500 mg	Efè segondè Lajònis (po nou ak je nou vin tou jòn), lafyèv, fatig. Yon lòt bò, nou ka pèdi apeti, fwa nou ka vin sansib anpil epitou nou ka gen lagout oswa atwoz. Si n gen nenpòt nan pwoblèm sa yo, se pou n kouri al wè doktè.
Ki dòz? Koubyen fwa? Kilè?	Dòz ki trete tibèkiloz nan yon zòn gen dwa pa ka trete l nan yon lòt zòn. Pou plis enfòmasyon, se pou n al wè yon travayè (z) sante. (Nou dwe pran lòt medikaman tou, gade nan paj 389).	
Kilès ki pa ka pran medikaman an	 Moun ki gen pwoblèm nan fwa osnon epatit.	Avètisman Kòm, jouk jounen jodi a, pèsonn pa ko konnen kijan medikaman sa a ka aji sou ti bebe, fanm ansent ak fanm k ap bay tete pa dwe pran l. Li enpòtan pou moun ki tebe yo fin suiv tretmana nèt. Si se pa sa y ap toujou ka kontamine lòt moun.

podofilin (Aminophylline, Neusil)		
Podofilin se yon likid ki ka seche bouton moun genyen nan pati entim yo. Se sou bouton yo menm nou dwe pase podofilin nan.		
Sou ki fòm medikaman an vini	 Likid: 10-25 %	Avètisman (Atansyon pa kapon) Si bouton yo ap fè san, nou pa dwe pase podofilin sou yo. Si n gen gwo iritasyon tou, se pou n sispann pase podofilin.
Ki dòz? Koubyen fwa? Kilè?	Pran yon aplikatè osnon pwent yon moso twal ki pwòp pou n pase likid la. Apre 4 trèd tan, se pou n lave bouton yo ak savon epi n rense yo ak dlo. Nou dwe fè sa l fwa pa semèn, pandan 4 semèn.	Sa nou dwe konnen Podofilin ka irite kote ki pa malad yo trapde. Anvan n mete medikaman an, se pou n pase yon ti vazlin arebò bouton yo.
Kilès ki pa ka pran medikaman an	 Fanm ansent ak fanm k ap bay tete	Lè dòz nou pran an twò fò Nou ka gen noze, vomisman, doule nan vant ak dyare. Po nou gen dwa dekalè, fann oswa blese.
Efè segondè	 Podofilin ka irite po nou	Lòt medikaman ki bon tou Pou bouton nan pati entim: asid triklowo-asetik, asid biklowo-asetik

pwobenesid (Benemid, Probenecid)		Prekosyon 	
<p>Pwobenesid se yon medikaman yo konn ba moun k ap pran antibyotik kinan Fanmi Penisilin yo. Pwobenesid ogmante dòz penisilin ki nan san malad la epitou li pèmèt penisilin nan rete nan san an pi lontan. Konsa, tretman an fèt pi byen.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 500 mg</p>	<p>Efè segondè</p> 	<p>Pafwa, nou ka gen maltèt, noze oswa vomisman</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Bwè pou pi piti 500 mg, pou pi plis 1 g, lè n ap pran yon antibyotik ki soti nan Fanmi Penisilin.</p>	<p>Avètisman</p> 	<p>Nou dwe pran anpil prekosyon ak pwobenesid, lè n ansent, lè n ap bay tete ak lè n gen pwoblèm ilse nan lestomak.</p>
<p>Kilès ki pa ka pran medikaman an</p> 	<p>Timoun ki pa ko gen 2 zan</p>	<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> 	<p>Nou ka gen vomisman</p>

pwojestewòn, pwojestin (Progesta, Progestin)			
<p>Pwojestin se yon pwodui chimik ki nan grenn planin ak piki planin. Se menm bagay li ye ak òmòn pwojestewòn kò fanm fabrike. Yo konn ba medam yo pwojestin tou, lè règ yo ap vini an dezòd paske kantite òmòn ki nan kò yo chanje. Pou plis enfòmasyon sou grenn planin, piki planin ak metòd d ijans, gade nan chapit 13, epitou nan paj 517, 518, 519 ak 520.</p>			

pwokayin penisilin (penicillin procaine)			
<p>Pwokayin penisilin se yon antibyotik ki trete enfeksyon nan matris ak kèk lòt enfeksyon.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Pou piki: anpoul 300 000, 400 000 oswa 600 000 inite Poud nou ka melanje pou n fè piki: 1 gram = 1 milyon Inite</p>	<p>Avètisman</p> 	<p>Si n souffri opresyon, nou dwe pran anpil prekosyon, lè n ap pran pwokayon penisilin. Pa pran tetrasiklin ansanm avè l. Pa janm pran l nan venn.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou enfeksyon nan matris apre akouchman: Piki 800 000 Inite nan misk, 2 fwa pa jou, pandan 7 jou (se pou n pran lòt medikaman tou, gade nan paj 97).</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> 	<p>Lè n pran medikaman sa a ansanm ak pwobenesid, kantite penisilin ki rete nan san nou ogmante epitou li dire plis tan. Konsa, tretman fèt pi byen.</p>
<p>Kilès ki pa ka pran medikaman an</p> 	<p>Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Penisilin yo.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p>	<p>Pou lafyèv pandan gwosès: anpisilin Pou enfeksyon nan matris apre akouchman: amoksisilin, metwonidazol, penisilin.</p>

pwometazin (Phenergan, Promaz)		Prekosyon 	
<p>Pwometazin se youn nan medikaman ki rele anti-istaminik yo. Li seche flenn epitou li fè moun dòmi. Li bon pou moun ki gen pwoblèm alèji, moun ki pa ka dòmi lannwit ak moun k ap vomi san rete.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 10, 12.5 oswa 25 mg Siwo: 5mg nan chak 5 ml Anpoul pou piki: 25 mg nan chak ml Sipozitwa: 12.5, 25 oswa 50 mg</p>	<p>Kilès ki pa ka pran medikaman an</p> 	<p>Fanm ansent ak fanm k ap bay tete, si tretman an ap dire. Nou pa ka pran medikaman an nonplis, si n vle rete je klè.</p>
<p>Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Pou pwoblèm alèji ki pa twò grav: Bwè 25 mg osnon pran yon piki 25 mg nan misk. Rekòmanse nan 8 èd tan oswa pi bonè, si sa nesèsè.</p> <p>Pou pwoblèm alèji ki pa twò grav: Yon piki 50 mg nan misk. Yon lòt piki apre 8 èd tan oswa pi bonè, si sa nesèsè.</p> <p>(Pou plis enfòmasyon sou tretman alèji ak endispozisyon alèji lakòz, gade nan paj 541)</p> <p>Pou vomisman: yon piki 25mg pou pi piti, 50 mg, pou pi plis, chak 6 zèd tan, si sa nesèsè.</p> <p>Pou pwoblèm somèy: Bwè 25-50 mg, lè n pral kouche.</p>	<p>Efè segondè</p> 	<p>Anpil fwa, bouch nou ap sèch epitou n ap wè twoub. Pafwa tou – men sa pa rive anpil fwa-, nou ka fè mouvman san n pa konnen ak kò nou, figi nou oubyen je nou.</p>
		<p>Avètisman</p> 	<p>Fanm ansent ak fanm k ap bay tete dwe pran anpil prekosyon, lè y ap pran pwometazin. Nou pa dwe ni kondi machin, ni sèvi ak aparèy ki lou, lè n ap pran medikaman sa a.</p>
		<p>Lè dòz nou pran an twò fò</p> 	<p>Nou ka pèdi konesans epitou nou ka gen kriz</p>
		<p>Lòt medikaman ki bon tou</p>	<p>Pou alèji oswa endispozisyon alèji lakòz: difenidramin, idroksizin</p>

rifanmpisin (Rifampen)		Prekosyon 	
<p>Rifanmpisin se yon antibyotik ki trete tibèkiloz ak lòt kalte enfeksyon – ladan yo: maladi lèp (maladi Hansen).</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> 	<p>Grenn: 150 oswa 300 mg Likid: 50 mg nan chak 5 ml Anpoul pou piki: 600 mg</p>	<p>Efè segondè</p> 	<p>Noze, vomisman; malad la gen dwa pèdi apeti epitou li ka gen dyare ak lakranp nan lestomak Demanjezon, bouton; malad gen dwa santi chalè ap leve nan figi l. Maltèt, lafyèv, frison, doulè nan zo Lajònis (po malad la ak je li ka vin tou jòn).</p>
<p>Ki dòz? Koubyen fwa? Kilè?</p> 	<p>Dòz ki trete tibèkiloz nan yon zòn gen dwa pa ka trete l nan yon lòt zòn. Pou plis enfòmasyon, al wè yon travayè (z) sante. (Se pou n pran rifanmpisin nan ansanm ak lòt medikaman, gade nan paj 389).</p>	<p>Anwotan pwoblèm lajònis lan, tout sentòm sa yo parèt, alòske 2 oubyen 3 zèd d tan apre malad la fin pran medikaman an. Pafwa, l ap ka evite pwoblèm sa yo, si l pran rifanmpisin nan ak manje.</p>	
<p>Kilès ki pa ka pran medikaman an</p> 	<p>Moun ki gen deranjman oubyen maladi nan fwa</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> 	<p>Lè n pran rifanmpisin, pipi nou, tata n, dlo k ap sot nan je n, swè k ap koule sou nou ak krache k ap sot nan bouch nou gen dwa vin jòn fonsè. Li enpòtan pou malad yo fin suiv tretman tibèkiloz la nèt pou yo pa kontamine lòt moun.</p>

sefaleksin (Cephalex, Keflex)	
Sefaleksin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Sefalopirin ak medikaman sa a, yo trete, enfeksyon vesi, maladi bwonch ak kèk enfeksyon po.	
Sou ki fòm medikaman an vini 	Grenn: 250 oubyen 500 mg Likid: 125 oubyen 250 mg nan chak 5 ml
Ki dòz? Konbyen fwa? Kile? 	Pou enfeksyon tete ak enfeksyon vesi: bwè 250 mg, 4 fwa pa jou, pandan 7 jou.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an 	Moun ki fè alèji ak antibyotik nan Fanmi Sefalosporin yo.
Efè segondè 	Noze, vomisman ak dyare. Nan dezoutwa ka, maladi la gen dwa kòmanse gen dyare ak tras san plis lafyè.
Sa nou dwe konnen 	Avètisman Siveye alèji
Lòt medikaman ki bon tou	Pou enfeksyon tete oubyen enfeksyon po: eritwomisin, dikloksasilin, amoksisilin Pou enfeksyon vesi: amoksisilin, ko-trimoksazòl, eritwomisin, nòflaksen

sefiksim (Oroken)		Prekosyon 	
Sefiksim se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Sefalosprin. Yo trete plizyè enfeksyon avè l – ladan yo: gonore, maldi enflamasyon nan basen ak kèk lòt ankò.			
Sou ki fòm medikaman an vini 	Grenn: 200 oubyen 400 mg Likid: 100 mg nan chak 5 ml	Efè segondè 	Noze, dyare, maltèt
Ki dòz? Konbyen fwa? Kile? 	Pou gonore oswa Maladi Enflamasyon nan Basen: bwè 400 mg, yon sèl kou, yon sèl fwa (ale nan paj 277 pou n wè gwoup medikaman ki ka trete fanm k ap bay vye dlo nan vajen akòz MST yo genyen; pou maladi Enflamasyon nan Basen, gade nan paj 278).	Avètisman 	Siveye pou n wè si moun nan pa p gen pwoblèm alèji. Si maladi la gen pwoblèm fwa, fòk nou siveye l san rete.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an 	Moun ki fè alèji ak antibyotik nan Fanmi Sefalosprin yo.	Lòt medikaman ki bon tou	Pou gonore: seftriyaksòn, sipwofloksasen, ko-trimoksazòl, kanamisen, nòfloksasen Pou maladi Enflamasyon nan Basen: seftriyaksòn, nòfloksasen

seftriyaksòn (Rocephin, Tricefi)		Prekosyon 	
Seftriyaksòn se yon antibyotik ki fò anpil. Li soti nan fanmi sefalosporin. Yo bay li ak yon piki nan misk. Yo trete divès kalte enfeksyon avè l – ladan yo: gonore, maladi Enflamasyon nan Basen, enfeksyon nan ren ak enfeksyon grav apre avòtman, akouchman oswa fos kouch.			
Sou ki fòm medikaman an vini 	Anpoul pou piki: 250, 500 mg epitou 1 gram, 2 gram ak 10 gram	Ki moun ki pa dwe pran medikaman an 	Moun ki fè alèji ak antibyotik nan Fanmi Sefalosporin yo.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kile? 	Pou enfeksyon grav apre avòtman oswa akouchman: piki 1 gram nan misk, yon fwa pa jou, pandan 10 jou. Pou gonore, chank oswa Maladi Enflamasyon nan Basen: piki 250 mg nan misk, yon sèl fwa (gade nan paj 277 ak 278 pou n wè gwoup medikaman ki trete MST yo).	Avètisman 	Siveye pou n wè si moun nan pa p gen pwoblèm alèji. Lè n ap bay piki antibyotik, fòk nou toujou pare pou n trete pwoblèm alèji ak pwoblèm endispizisyon alèji lakòz.
Lòt medikaman ki bon tou	Pou enfeksyon grav: amoksisilin ak klavilanat potasyòm (Augmentin) Pou gonore, chank oubyen Maladi Enflamasyon nan Basen: kanamisen		

silfat mayezyòm (sulfate de magnesie)	
Pami medikaman ki ka anpeche fanm ansent ki gen toksemi fè kriz (konvilzyon), se silfat manyezyòm ki pi bon.	
Sou ki fòm medikaman an vini Likid pou piki: 10 %, 12,5 %, 25 % oubyen 50 %	Sa nou dwe konnen Si n ap ba malad la yon gwo dòz, yon sèl kou, n ap bezwen yon sereng ki gen gwo zegwi. Epitou, sa ka pa fasil. Se poutèt sa, nou gen dwa prefere ba fanm nan mwaye dòz la nan yon bò dèyè epi lòt mwaye a nan lòt bò dèyè a.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou konvilzyon: piki 10 g nan misk	Lè dòz nou pran an twò fò Fanm ki pran yon twò gwo dòz swe anpil; tansyon yo bese; feblès anvayi yo epitou yo gen difikilte pou yo respire.
Ki moun ki pa dwe pran medikaman an Fanm ki gen pwoblèm nan ren	
Avètisman Si tansyon yon fanm pa pi wo pase 160/110, nou pa dwe ba l silfat manyezyòm. Lè n fin ba yon fanm medikaman an, se pou n kontinye tyeke tansyon l. Si manmzèl pran yon twò gwo dòz, respirasyon l gen dwa ralanti oubyen tou li ka sispann respire!	Lòt medikaman ki bon tou Pou konvilzyon: dyazepam

silfisoksazòl (Sulfathiazol)		Prekosyon
Silfisoksazòl se yon antibyotik ki soti nan Fanmi Silfonamid yo. Li trete enfeksyon nan vesi.		
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 500 mg Likid: 500 mg nan chak 5 ml	Kilès ki pa ka pran medikaman an Fanm ansent, nan 3 dènye mwa gwosès yo; Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Silfonamid yo; Moun ki gen pwoblèm ren.	
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou enfeksyon nan vesi: bwè 1000 mg, 4 fwa pa jou, pandan 10 jou	Sa nou dwe konnen Lè n ap pran silfisoksazòl, fòk nou bwè, pou pi piti, 2 lit dlo, chak jou.	
Efè segondè Noze, vomisman, dyare, bouton, maltèt		
	Lòt medikaman ki bon tou Pou enfeksyon nan vesi: amoksisilin, anpisilin, ko-trimoksazòl.	

sipwofloksasin (Cetraxal, Ciprox, Ciproxina)		
Sipwofloksasen se yon antibyotik ki fò. Li soti nan Fanmi Kinolòn. Ak medikaman sa a, yo trete enfeksyon po ak enfeksyon ren. Yo itilize l tou nan tretman kèk MST, tankou pa egzant, gonore, chank ak Maladi Enflamasyon nan Basen.		
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 250, 500 oswa 750 mg	Efè segondè Noze, dyare, vomisman, maltèt	
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou gonore, Maladi Enflamasyon nan basen osnon chank: Bwè 500 mg, yon sèl kou, yon sèl fwa (gade nan paj 277 ak 278 pou n wè gwoup medikaman ki trete MST yo)	Avètisman Medikaman sa a fè move reyaksyon, lè l rankontre ak kafeyin (yon pwodui nou jwenn nan kafe, chokola, kola, eks.). Li fè kafeyin nan vin pi fò.	
Pou enfeksyon nan ren: Bwè 500 mg, 2 fwa pa jou, pandan 10 jou.		
Ki moun ki pa dwe pran medikaman a Fanm ansent, fanm k ap bay tete ak timoun ki pa ko gen 16 zan.	Sa nou dwe konnen Se pou n bwè anpil dlo ak medikaman an. Nou gen dwa manje pandan n ap bwè sipwofloksasen. Sèl bagay pou n evite, se pwodui ki fèt ak lèt yo.	
	Lòt medikaman ki bon tou Pou gonore: seftriyaksò, kanamisen, nòflaksen Pou chank: eritwomisin, ko-trimoksazòl Pou maladi Enflamasyon nan Basen: nòflaksen, doksisisiklin, metwonidazòl Pou enfeksyon nan ren: amoksisilin, ko-trimoksazòl	

tetrasiklin (Tetracycline)			
<p>Tetrasiklin se yon antibyotik ki soti nan Fanmi ki gen menm non an: Fanmi Tetrasiklin. Li trete plizyè kalte enfeksyon – ladan yo: klamidyaz, sifilis, maladi enflamasyon nan basen, enfeksyon nan ren ak nan vesi, enfeksyon respiratwa, dyare ak plizyè lòt enfeksyon. Doksisiklin trete tout enfeksyon sa yo tou epi li koute pi bon mache pase tetrasiklin. Yon lòt bò, n ap ka sèvi avè l pi fasil (gade nan paj 499).</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Kapsil: 100, 250 oswa 500 mg Pomad: 1 %</p>	<p>Avètisman</p> <p>Toutotan nou pa ko gen plis pase inè d tan depi n fin bwè lèt, pwodui ki fèt ak lèt oubyen antasid, nou pa dwe pran tetrasiklin. Si dat ekspirasyon tetrasiklin nan pase, nou pa dwe pran l ditou.</p>		
<p>Ki dòz? Koubyen fwa? Kilè?</p> <p>Pou klamidyaz: 500 mg 4 fwa pa jou, pandan 7 jou (se pou n pran lòt medikaman tou, gade nan paj 277) Pou sifilis: 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 15 jou (se pou n pran lòt medikaman tou, gade nan paj 278).</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Tetrasiklin pa ka konbat grip epitou li pa ka anpeche n trape MST.</p>		
<p>Pou maladi Enflamasyon nan Basen: 500 mg, 4 fwa pa jou, pandan 10 jou (pran lòt medikaman tou, gade nan paj 278). Pou je ti bebe: yon ti kras pomad nan chak, yon sèl fwa, lè timoun nan fèk fèt.</p>	<p>Efè segondè</p> <p>Lè n pran tetrasiklin, si n fè anpil tan nan solèy, bouton gen dwa leve sou po n. Yon lòt bò, tetrasiklin ka ban n dyare oubyen tou li ka deranje lestomak nou.</p>		
<p>Kilès ki pa ka pran medikaman an</p> <p>Fanm ansent ak fanm k ap bay tete; Timoun ki pa ko gen 9 ane, sof pou kesyon je ti bebe ki fèk fèt yo; Moun ki fè alèji ak antibyotik ki nan Fanmi Tetrasiklin.</p>	<p>Lòt medikaman ki bon tou</p> <p>Pou klamidyaz: amoksisilin, eritwomisin Pou sifilis: bennzatin penisilin Pou maladi enflamasyon nan basen: amoksisilin Pou je ti bebe: pomad eritwomisin</p>		

toksoyid pou tetanòs (vaksen, Anatoxalte)			
<p>Toksoyid pou tetanòs se yon vaksen ki anpeche moun trape tetanòs. Nou ka pran l pandan gwosès, apre gwosès oswa apre avòtman. Lè yon fanm ansent pran 2 vaksen (3 vaksen pi bon ankò), ti bebe a ap jwenn pwoteksyon tou kont maladi pete-fyèl ki rele tetanòs la.</p>			
<p>Sou ki fòm medikaman an vini</p> <p>Likid pou piki: 4, 5 oswa 10 inite nan chak ½ mililit</p>	<p>Sa nou dwe konnen</p> <p>Tout moun dwe kòmanse pran vaksen tetanòs, depi lè yo tou piti. Anpil fwa, yo konn ba timoun yon vaksen ki rele DPT ki pwoteje yo kont 3 maladi (Difteri, Polyo ak teTetanòs). Konsa, nan 3 DPT, timoun yo pran 2 premye dòz vaksen tetanòs yo.</p>		
<p>Ki dòz? Koubyen fwa? Kilè?</p> <p>Pou n pwoteje tèt nou kont tetanòs pou lavi diran, fòk nou pran 5 vaksen. Apre sa, fòk nou pran yon vaksen, chak 10 zan. Pou chak vaksen: yon piki 0.5 ml nan misk nan bout anwo bra moun nan.</p>	<p>Men yon kalandriye k ap montre n ki pi piti tan yon granmoun ka tann anvan l pran chak vaksen tetanòs.</p> <p>Premye Pi bonè se granm maten! Dezyèm nan 4 semèn apre premye a Twazyèm nan 6 mwa apre dezyèm nan Katriyèm nan yon ane apre twazyèm nan Senkyèm nan yon ane apre katriyèm nan</p>		
<p>Efè segondè</p> <p>Doulè, ti fyèv ak ti enflamasyon. Kote n pran vaksen an ka vin tou wouj tou.</p>			

tyasetazòn (Thiazina)		Prekosyon
Tyasetazòn se yon medikaman ki trete tibèkiloz, lè yo mete l ansanm ak izonyazid. Moun ki gen viris SIDA pa dwe pran tyasetazòn! Gade nan chapit 25.		
Sou ki fòm medikaman an vini Grenn: 50 mg + izonyasid	Kilès ki pa ka pran medikaman an 	Moun ki gen VIH. Tyasetazòn gen dwa ba yo gwo pwoblèm alèji ki ka menm rive fè yo pèdi lavi yo. Medikaman an ka dekalè po yo tou. Moun ki gen pwoblèm nan fwa oswa nan ren.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Dòz ki trete tibèkiloz nan yon zòn gen dwa pa ka trete l nan yon lòt zòn. Pou plis enfòmasyon, al wè yon travayè (z) sante. (Se pou n pran tyasetazòn nan ansanm ak lòt medikaman, gade nan paj 389).	Efè segondè 	Tyasetazòn ka ba malad la bouton, vomisman ak vètij. Li ka fè moun pèdi apeti tou. Pafwa tou, li ka fè malad la ri san rete tankou yon moun ki pa tèm.

vaksen kont epatit B (Engerix-B, Recombivax HB)																	
Se yon vaksen ki pwoteje moun kont Epatit B																	
Sou ki fòm medikaman an vini Likid pou piki: 5, 10, 20 oubyen 40 mg nan chak mililit	Efè segondè 	Pafwa: lafyèv, maltèt, feblès, ak fatig															
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Toujou bay vaksen an nan bout anwo bara a oubyen nan kwis. se 3 dòz pou moun nan pran. Li dwe pran dezyèm dòz la 1-2 mwa apre premye a. Li dwe pran twazyèm dòz la, 4-12 mwa apre dezyèm nan.	Sa nou dwe konnen 	Si n pa konsève vaksen sa a nan frijidè (nan yon tanperati ki pa dwe ni pi ba pase 2 degre, ni pi wo pase 8 degre, ni pi wo pase 8 degre), l ap pèdi fòs li. Se nan bout anwo bra oubyen nan kwis pou n bay vaksen an.															
Men 2 mak vaksen. Dòz ki bon pou premye a pa bon pou dezyèm nan: <table border="0" style="width: 100%; margin-top: 5px;"> <tr> <td style="width: 30%;"></td> <td style="width: 35%; text-align: center;">Engerix-B</td> <td style="width: 35%; text-align: center;">Rekombivax HB</td> </tr> <tr> <td>Granmoun:</td> <td style="text-align: center;">20 µcg</td> <td style="text-align: center;">10 µcg</td> </tr> <tr> <td>Timoun</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Soti nan 0 rive Nan 11 zan:</td> <td style="text-align: center;">10 µcg</td> <td style="text-align: center;">2.5 µcg</td> </tr> <tr> <td>Soti nan 11 rive Nan 19 van:</td> <td style="text-align: center;">20 µcg</td> <td style="text-align: center;">5 µcg</td> </tr> </table>		Engerix-B	Rekombivax HB	Granmoun:	20 µcg	10 µcg	Timoun			Soti nan 0 rive Nan 11 zan:	10 µcg	2.5 µcg	Soti nan 11 rive Nan 19 van:	20 µcg	5 µcg	Lòt medikaman ki bay rezilta	Imina globilin pou Epatit B (Hepatitis B immune globulin)
	Engerix-B	Rekombivax HB															
Granmoun:	20 µcg	10 µcg															
Timoun																	
Soti nan 0 rive Nan 11 zan:	10 µcg	2.5 µcg															
Soti nan 11 rive Nan 19 van:	20 µcg	5 µcg															

Vyolèt Jennsyan (Violet de Gentiane, methylosanilinium chloride)	
Vyolèt Jennsyan se yon dezenfektan. Yo itilize l pou yo konbat enfeksyon po, enfeksyon nan bouch ak enfeksyon nan vajen.	
Sou ki fòm medikaman an vini Likid: 0.5 %, 1 %, 2 % Tenti: 0.5 % Kristal (ti grenn): 1 ti kiyè nan yon demi lit dlo ap bay yon likid 2 %	Avètisman Lè n ap sèvi ak Vyolèt Jennsyan pou n trete enfeksyon nan vajen, fòk nou sispann al nan rapò seksyèl, pou n pa kontamine patnè a. Si n gen pwoblèm iritasyon, se pou n sispann sèvi ak Vyolèt Jennsyan nan.
Ki dòz? Konbyen fwa? Kilè? Pou chanpiyon nan vajen: pandan 3 jou, se pou n mete, nan vajen nou, chak swa, yon boul koton ki fin tranpe nan yon likid vyolèt Jennsyan 1 %. Pa bliye wotire boul koton chak maten.	Sa nou dwe konnen Lè n fin mete Vyolèt Jennsyan nan bouch yon ti bebe, se pou n mete l kouche sou vant, pou l pa vale twòp ladan. Vyolèt Jennsyan ka fè tach vyolèt sou po nou ak rad nou.
Efè segondè Si n sèvi ak Vyolèt Jennsyan twò anpil fwa nou ka gen pwoblèm iritasyon. Yon lòt bò, lè n mete medikaman sa a sou bouton-maleng oswa blese, yo gen dwa rete ak yon tach vyolèt lè yo fin geri.	Lòt medikaman ki bon tou Pou enfeksyon po: pomad antibyotik, tentidyòd Pou chanklèt nan bouch: sitwon (ti bebe pa ladan), nistaten Pou chanpiyon nan vajen: nistaten, mikonazòl, klotrimazòl

GREN PLANIN

Pifò grenn planin gen 2 òmòn ladan yo. Òmòn sa yo ki rele estwojèn ak pwojestewòn (pwojestin) se menm bagay yo ye ak òmòn kò fanm fabrike poukont li. Kòm nou konnen, se òmòn sa yo ki kontwole règ medam yo. Nan famasi n ap jwenn plizyè mak grenn planin. Yo tout pa gen menm fòs; yo tout pa gen menm kantite estwojèn ak pwojestin. Pi ba n ap wè kèk nan mak sa yo. Alòske, li pi bon pou n sèvi ak mak grenn ki gen mwens òmòn. Yon bò, yo gen mwens danje; yon lòt bò, yo bay pi bon rezilta. Se nan Gwoup 1, Gwoup 2 ak Gwoup 3 nou pral jwenn grenn planin “ak fèb doz” sa yo.

Gwoup 1- Grenn planin trifazik (twa faz).

Yo gen yon ti kantite estwojèn, yon ti kantite pwojestin. Gen yon grenn pou chak jou nan mwa a. Tout grenn yo pa gen ni menm kantite estwojèn ni menm kantite pwojestin. Se pou tèt sa, li enpòtan pou n pran grenn yo youn dèye lòt.

Men kèk mak grenn nou ka jwenn nan famasi:

Logynon	Tricyclen	Trinovum	Triphasil
Synophase	Trinordiol	Triquilar	

Gwoup 2 - Grenn planin fèb doz.

Yo gen yon ti kantite estwojèn (35 mcg. “etinil estradyòl” ki se yon kalte estwojèn, oubyen 50 mcg. “mestranol” ki se yon lòt kalte estwojèn) ak yon ti kantite pwojestin. Tout grenn yo gen menm kantite òmòn.

Men kèk mak grenn nou ka jwenn nan famasi:

Brevicon 1 + 35	Norinyl 1 + 35, 1 + 50	50	Neocon
Noriday 1 + 50	Ortho-Novum 1/35, 1/50	Ovysmen 1/35	Norimin
Perle			

Gwoup 3 - Grenn planin fèb doz.

Grenn sa yo chaje ak pwojestin, men yo pa gen anpil estwojèn (30 oubyen 35 mcg. etinil estradyòl).

Men kèk mak grenn nou ka jwenn nan famasi:

Lo- Femenal	Lo-Ovral	Microvlar	Mycrogynon 30
Nordette	Minigynon		

Li enpòtan pou n pran grenn planin lan chak jou nan menm lè a, sitou si se grenn ki pa gen anpil òmòn n ap pran. Konsa nap jwenn pi bon rezilta epi n ap gen mwens chans pou n bay san (fanm k ap pran grenn planin konn bay ti san tanzantan, san se pa règ yo genyen). Si apre 3 oubyen 4 mwa nou kontinye bay san, se pou n eseye sèvi ak yon mak nan Gwoup 3 a. Si 3 mwa apre sa, nou kontinye bay san eseye sèvi ak yon mak nan Gwoup 4 la.

Lè yo gen règ, fanm k ap pran grenn planin bay mwens san pase lòt fanm. Se petèt pa yon move bagay, sitou pou medam ki fè anemi yo. Men si yon fanm pa wè règ li pandan plizyè mwa oubyen tou si li santi l gen pwoblèm poutèt se yon ti kras san sèlman li bay, lè l resi gen règ, li gen dwa pran yon mak nan Gwoup 4 la. Mak sa yo gen plis estwojèn.

Men yon fanm ki bay anpil san, lè l gen règ li, oubyen ki konn gen doulè nan tete, lè règ li kòmanse, ta dwe pran yon mak ki pa gen anpil estwojèn, men ki gen anpil pwojestin. Nous jwenn mak sa yo nan Gwoup 3.

Grenn planin Gwoup 3 yo ki gen plis pwojestin konn lakòz bouton leve nan figi fanm. An menm tan, yo konn fè plis plim pouse sou bra medanm yo e menm moustach sou po bouch yo. Si n gen pwoblèm akòz yon sitiyaasyon konsa, pito nou eseye pran grenn planin ki pa gen anpil pwojestewòn.

Fanm ki kontinye bay san san rete, fanm ki pa wè règ yo, pandan y ap sèvi ak yon mak nan gwoup 3 a ta dwe pran yon mak ki gen yon ti kras plis estwojèn. Fanm ki rive ansent malgre y ap pran grenn ta dwe fè menm bagay la tou. Nou jwenn mòd grenn planin sa yo nan Gwoup 4.

Gwoup 4 - Grenn planin gwo doz.

Grenn planin sa yo gen plis estwojèn (50 mcg. etinil estradyòl). Pi fò ladan yo gen plis pwojestin tou.

Men kèk mak grenn nou ka jwenn nan famasi:

Eugynon	Norlestrin	Femenal	Minovlar
Ovcon 5.0	Ovral	Neogynon	Primovlar
Nordiòl			

Alòske, mak Ovulen ak mak Devulen ap ba nou bon rezilta, si nou kontinye bay san, malgre n ap sèvi ak yon mak nan Gwoup 4 la. Men grenn planin sa yo chaje anpil ak estwojèn. Se poutèt sa doktè pa preskri yo anpil fwa. Pafwa, yo bon anpil pou fanm ki gen gwo akne.

Fanm ki kontinye gen kè plen oswa tou lòt pwoblèm grenn planin lakòz apre 2 oubyen 3 mwa ta dwe eseye sèvi ak grenn planin trifazik yo ki gen ni anpil estwojèn ni anpil pwojestin. Grenn planin sa yo bon tou pou fanm ki gen plis chans pou yo bay boul san nan règ. Nou jwenn yo nan Gwoup 1.

Fanm k ap bay tete ak fanm ki pa ka pran grenn planin nòmal yo akòz pwoblèm maltèt oubyen tansyon ki yon ti jan wo gen dwa pran grenn planin ki gen yon sèl òmòn: pwojestin. Grenn sa yo, nou jwenn nan Gwoup 5 lan rele “mini pilil”.

Gwoup 5 - Grenn ki gen pwojestin sèlman.

Grenn sa yo tou ki rele tou “mini pilil” gen yon sèl òmòn: pwojestin.

Men kèk mak grenn nou ka jwenn nan famasi:

Femulen	Micronovum	Microval	Microlut
Nor-QD	Micronor	Ovrette	

Nou dwe pran mòd grenn sa yo nan menm lè a, chak jou, menm si nou gen règ. Anpil fwa, règ la pa vini lè pou l vini. Lè se mòd grenn sa yo n ap pran, n ap gen plis chans pou n ansent, menm lè se yon sèl grenn nou bliye pran.

METÒD PLANIN DIJANS

Se dòz grenn espesyal yon fanm pran pou l pa ansent, lè l sot nan kontak seksyèl san pwoteksyon. Pa gen danje nan sa, menm pou fanm ki pa ka pran grenn planin tout tan.

Dòz yo:

Lè nou soti nan kontak seksyèl san poteksyon, plis nou pran doz la vit, se plis n ap gen chans evite yon gwoès. Nou dwe respekte dòz yo san manke yon vigil.

Pa kite 3 jou pase anvan nou pran 2 grenn planin "gwo dòz" nan Gwoup 4 la. 12 èd tan apre, se pou n pran 2 grenn ankò nan menm gwoup lan.

oubyen

Pa kite 3 jou pase anvan nou pran 4 grenn planin "fèb doz" nan Gwoup 2 oswa nan Gwoup 3. 12 èd tan apre, se pou n pran 4 lòt grenn nan youn oswa lòt gwoup lan.

oubyen

Pa kite 3 jou pase anvan nou pran 25 "mini pilil", sa vle di grenn planin ki gen pwojestin sèlman, nan Gwoup 5 (Microval oubyen Ovrette). 12 èd tan apre, se pou n pran 25 lòt grenn nan menm gwoup lan.

Jounen jodi a, n ap jwenn kèk grenn planin ki bon espesyalman pou ijans. Nou kapab byen jwenn yo nan zòn kote n ap viv la. Pami mak sa yo, nou jwenn PC4, Postinor-2 ak Tetragynon. Postinor-2, pa egzanp, gen yon sèl òmòn: Si se avè l n ap sèvi, fòk nou pa kite 3 jou pase anvan n pran 1 grenn. 12 èd tan apre fòk nou pran 1 lòt.

Efè Segondè:

Nan medam k ap pran grenn planin yo, plis pase lamwatye konn gen kè plen ak vòmisman. Si, apre nou fin bwè grenn, nou tonbe vomi san 3 èd tan pa ko pase, se pou n pran yon lòt dòz. Si vomisman an ban nou pwoblèm, nou gen dwa bwè 25 mg. pwometazin 2 fwa pa jou (*ale nan paj 513 - PAJ VÈT YO*). Olye nou bwè grenn planin dijans yo, nou gen dwa foute yo tou byen fon nan kannal vajen nou. Metòd sa a bay egzakteman menm rezilta a. Sa pap anpeche n gen ni kè plen ak ni vòmisman, men sa ap rejte grenn yo.

Grenn ki gen pwojestin sèlman yo bay mwens pwoblèm kè plen ak vòmisman, men fòk nou pa kite 3 jou pase anvan n pran yo.

PIKI PLANIN

Fanm k ap suiv metòd sa a pran yon piki chak 1, 2 oubyen 3 mwa, selon mak y ap itilize a. Metòd sa a bon anpil.

Nan piki sa yo, gen 2 mak, Depo Provera (DMPA) ak Noristerat (Net-En) ki fèt ak pwojestin sèlman. Tankou "mini pilil" ak Enplant, piki sa yo ka bon pou fanm ki pa ka pran grenn planin nòmal yo poutèt danje ak efè segondè yo jwenn ladan yo. Fanm k ap sèvi ak Depo Provera dwe pran yon piki 150 mg. chak 3 mwa. Fanm k ap sèvi ak Noristerat (Net-En) dwe pran yon piki 200 mg. chak 2 mwa. Pafwa piki sa yo konn bay doulè nan tete, kè plen oswa gwo fatig. Piki sa yo bay kèk fanm mal tèt, depresyon oubyen vètij. Gen fanm ki konn santi yo eksite tou. Tout efè segondè sa yo disparèt, lè yo sispann pran piki planin. Nan mitan fanm ki sispann sèvi ak metòd sa a, gen ladan yo ki ansent apre 3 oubyen 4 mwa yo; gen lòt ki ka tann jiska 18 mwa anvan yo reyisi ansent.

Pa itilize piki planin, si n pa konn si nou pa deja ansent. Pa pran piki planin si san an koule sou nou san n pa konn pou ki rezon. Pa sèvi ak metòd sa a nonplis, si nou gen maladi fwa, kansè nan tete oubyen si san kaye nan janm nou, nan poumon nou oswa nan je nou. Gen 2 lòt mak piki, Cyclofem ak Mesigyna, ki gen tou 2 òmòn yo: ni pwojestin, ni estwojèn. Kòm nou konnen, fanmm ki pran piki ki gen pwojestin sèlman konn bay san, menm lè yo pa gen règ. Fanm ki sèvi ak Cyclofem oubyen Mesigyna pa gen pwoblèm sa a. Men fanm ki pa ka bwè grenn planin poutèt danje ak efè segondè pa ka pran piki sa yo nonplis.

Dòz *Cyclofem* nan se 25 mg. DMPA ak 5 mg estradyòl sipyonat yon fwa chak mwa. Fanm k ap pran *Mesigyna* dwe pran 50 mg. Net-En ak 5 mg. estradyòl valerat yon fwa chak mwa.

Tout piki planin ka anpeche règ yon fanm vini nòmalmman. Règ la ka vini ak yon ti kras san. Li ka menm sispenn nèt apre premye ane a. Pa gen danje, men gen fanm ki ka santi yo deranje. Medam ki pi granmoun yo gen dwa panse se rete yo rete (menopoz). Konsa, yo ka deside sispenn piki a epi, trapde, yo vin ansent. Si yon fanm ki pran piki planin gen emoraji, fòk li chache konkou doktè san pèdi tan.

ENPLAN (NOPLAN)

Se yon metòd planin ki bay bon rannman san l pa bay twòp pwoblèm. Kòm se pwojestin sèlman li genyen, li bon pou fanm ki gen maltèt ak tansyon wo, è yo pran grenn planin nòmalyo.

Se 6 tib tou piti yon travayè sante konpetan foure anba po bra fanm nan. Metòd sa a pwoteje fanm kont gwoès pandan 5 lane. Men depi yon fanm vle fè pitit, li ka retire enplan an la pou la. Nòmalmman, medam yo dwe kòmanse ak metòd la 5 - 7 jou apre règ yo.

ESPÈMISID

Metòd sa a vini sou fòm mous (tankou yon kim savon ki pwès), krèm oubyen grenn. Se foure yo foure l nan vajan fanm. Li pwoteje fanm kont gwoès paske l touye jèm gason (espèmatozoyid). Kèk espèmèsid gen ladan yo yon pwodui ki rele nonoksinol 9 ki ka pwoteje moun kont MST tou. Men se pa tout mak yo ki gen pwodui sa a. Pa bliye, okenn espèmèsid pa ka pwoteje moun kont VIH, viris ki bay maladi SIDA a. Sèvi ak kapòt.

Pomad ak krèm (Conceptrol, Koromex, Ortho Gynol)

Pomad ak krèm bay pi bon rezilta, lè n sèvi ak yo ansam ak dyafram. Yo pa plen vajan nan tankou mous ak grenn. Fanm lan dwe mete yo ak aplikatè. Yo touye jèm yo, pou piti, pandan 1 èd tan. Lè n mete yo ansanm ak dyafram, yo ka pwoteje n pandan 6 - 8 èd tan. Pou plis pwoteksyon kont gwoès, enfeksyon MST ak VIH, sèvi ak kapòt tou.

Mous lan (Delfen, Emko Koromex)

Yo mete l nan vajan ak yon aplikatè espesyal. Mous lan touye jèm yo pandan 1 - 2 èd tan. Nou dwe remete l chak fwa n ap rekòmanse. Espèmèsid sou fòm mous la bay pi bon pwoteksyon pase espèmèsid sou fòm grenn, pòmèd ak krèm. Li bon anpil, lè nou itilize l ansanm ak kapòt.

Grenn nan (Encare, Koromex, Neo Sampoo)

Se yon tablèt ki genyen espèmèsid. Fanm nan fèt pou foure l byen fon nan vajan li, tou pre kòl matris la. Li dwe mete l 10 - 15 minit anvan l antre nan kontak seksyèl. Grenn nan ap bay rezilta pandan 1 èd tan konsa. Poukont li, se yon bon metòd planin, men li pi bon ankò si nou sèvi avè l ak kapòt. Nou dwe mete yon grenn espèmèsid chak fwa n ap rekòmanse.